БУГУН МОСКВАДА КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИ ОЧИЛАДИ

БУГУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ.

«ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТАН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР.

43-йил чиқиши
№ 8 (11757).

Сешанба, 10 январь, 1961 йил.

Баҳоси 2 тийин.

Қишлоқ хўжалигимиз равнақ топади

Бугун Ватанимиз пойтахти — Москвада Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленуми очилади. Пленум мамлакатимизда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва бу маҳсулотларни давлатга сотиш юзасидан 1960 йилги давлат планининг ҳамда социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши ҳақидаги ва қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисидаги масалани муҳокама қилади.

Пленум муҳокамасига қўйилган масала ғоят муҳим ва катта аҳамиятга эга бўлиб, ленинчи партиямиз Марказий Комитетининг мамлакатимиз экономикасини янада тараққий эттириш, қишлоқ хўжалигини тағин ҳам ривожлантириш ва халқ фаровонлигини янада ошириш ҳақида қилаётган буюк ғамхўрлигининг яна бир ёрқин мисолидир.

Пленумга тайёргарлик ишлари бутун мамлакатда бўлгани каби Ўзбекистонда ҳам умумхалқ мусобақасининг беқиёс даража ривожланиши билан нишонланади. Бу мусобақа давомида халқимизнинг ғайрат ва ташаббуси, ажойиб ватанпарварлик ҳаракати мисли кўрилмаган даражада ривожланди, янгидан-янги резервлар бунёдга келтирилди ва ишга солинди.

Саноат корхоналарининг ходимлари, қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари, барча касб эгалари Пленум шарафига оширилган мажбуриятлар олдилар. Пленумни муносиб совғалар билан кутиб олиш — ҳар бир совет кишисининг юксак шиори бўлди.

Партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленумидан (1959 йил) кейин омма орасида ташкилотчилик ишларини янада кучайтирдилар, қишлоқ хўжалигига раҳбарликнинг янги форма ва методларини топдилар ва уни такомиллаштирдилар, колхозчилар, совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассисларининг эътиборини ва кучғайратини планларни, социалистик мажбуриятларни бажаришга, мамлакатга мўл-кўл қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб беришга сафарбар этдилар.

КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми совет кишилари етти йилликнинг иккинчи йилини муваффақиятли якунлаб, коммунизм тантанаси сари — учинчи йил планларини бажариш учун зафарли қадам ташлаган бир пайтда очиляпти. 1960 йил совет кишиларига янги бахт, янги истиқбол келтирди. Биз тараққиёт йўлида яна ҳам илдамлаб кетдик. Саноат, қишлоқ хўжалиги, фан-техника ва маданиятни ривожлантириш ҳақидаги партиямиз кўрсатмалари муваффақият билан амалга оширилмоқда.

Республикамиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг Пленумини қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида анчагина муваффақиятларга эришиш билан кутиб олмоқдалар. Давлатга ғалла, пилла, қоракўл тери, жун, сут, гўшт, ёг, тухум сотиш, сабзавот ва полиз экинлари, мева-чева етиштириш ва луб, тамаки тайёрлаш планлари оширib бажарилди. Чорва туёғини кўпайтиришга эътибор кучайтирилди. Натижада қорамоллар сони 18 процент, қўй ва эчкилар сони 2,2 процент, чўчқалар сони 33 процент ошди. Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг маслаҳатларига амал қилиб, маккажўхори экинлари майдонини ва унинг ҳосилдорлигини анча кўпайтирдилар. Республикамизда силос бостириш юзасидан олинган мажбуриятлар тўла бажарилди.

Мамлакатга тобора кўп пахта етказиб бериш — ўзбек халқининг Ватан олдидаги улуғ ватанпарварлик ва интернационал бурчидир. Пахтакорларимиз 1960 йилнинг ғоят ноқулай об-ҳаво қийинчиликларини енгиб, кенг майдонларда мўл ҳосил етиштирдилар. Давлатга 2 миллион 830 минг тонна пахта сотилди. Самарқанд, Хоразм областлари ва Қорақалпоғистон АССР колхоз ва совхозлари пахта тайёрлаш планларини бажардилар. Элликка яқин район, жуда кўп колхоз ва совхозлар планга қўшимча тонна-тонна пахта сотдилар.

Пахтачиликни, айниқса ҳосил теримини машиналаштириш — Ўзбекистон партия ташкилотлари олдида асосий масала бўлиб қолди. Ўтган йили бу соҳада олға томон катта қадам қўйилди. Механизаторларимиз 500 минг тоннадан кўпроқ пахтани машинада териб, ўз мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Кўпгина хўжаликларда машина билан пахта териш поток усулида олиб борилди, терилган пахта қоп-қанорсиз ташилди, марказлаштирилган тартибда қўритилди ва тозаланди. Бу прогрессив метод колхоз ва совхозларда неча минглаб ишчи кунлари, маблағ ва материалларни тежаш имкониятини берди.

Ўтган йилимизнинг энг характерли хусусияти шу бўлдики, Валентин Тюпко, Турсуной Охунова, Мелиқўзи Умрзоқовлар ҳаракати ўзига кенг йўл очди, бу янгилик колхоз тузуми тарихий тараққиётида муҳим даврни бошлаб берди. Ҳар бир колхоз ва совхозда Турсуной Охуновалар издошлари етишиб чиқди. Ўтган йили Турсуной Охунова эришган муваффақият Ватанимизни бехад қувонтирди. У мавсумда 322 тонна пахта терди. Партия ва ҳукуматимиз, кадрли Никита Сергеевич Хрушчев унинг қаҳрамонлигига, ажойиб ташаббусига юксак баҳо берди.

Бундай машҳур кишилар, ажойиб новаторлар пахтачиликдагина эмас, балки қишлоқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида ҳам етишди. Самарқандлик чўқабоқар Жўра Султоновнинг номи мамлакатимизга машҳурдир. Унга ва Турсуной Охуновага ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг йўллаган табрик телеграммалари ҳар биримизда замонамиз қаҳрамонларининг яратувчилик меҳнати билан қувонч ҳисларини кучайтиради.

КПСС Марказий Комитети Пленумида бошқа республикалар билан бир қаторда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ҳам доклади тингланади. Бу эса республикамиз қишлоқ хўжалиги, айниқса унинг етакчи тармоғи ҳисобланган пахтачиликка раҳбарликдаги ишларга якун ясаш билан, хато ва камчиликларни очиб ташлашга, халқ хўжалигининг барча тармоқларини янада ривожлантириш учун мавжуд резерв ва имкониятларни топишга, ишга солишга ёрдам беради.

Республикамиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари 1960 йилни анча муваффақиятли якунлаган бўлсалар ҳам, бироқ, деҳончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш давлат планлари ҳамда социалистик мажбуриятларни бажаришда камчилик ва хатоларга йўл қўйилди. Айрим область, район, колхоз ва совхозлар партия ташкилотлари оммa ўртасида ташкилотчиликни юксак даражада олиб бормадилар. Баъзи партия ташкилотлари ва хўжалик органларининг раҳбарлари ўз ишларида бўшашувчиликка, консерватизмга йўл қўйдилар. Уларнинг оператив, изчил иш олиб бормаганликлари, колхозчилар ва совхоз ишчилари ҳамда қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларини планларни социалистик мажбуриятларни бажаришга етарли сафарбар қилмаганликлари умумий ишимизга бирмунча салбий таъсир қилди. Тошкент, Фарғона ва Бухоро областларининг пахта тайёрлаш планини бажармаганликларига асосий сабаб ҳам шудир. Бу областларда илғор механизаторлар, мўл ҳосил усталарининг тажрибаси, прогрессив иш методлари кенг жорий этилмади, фан ва илғор агротехника ютуқларини қўлланишда юзакичиликка йўл қўйилди.

Етти йилликнинг учинчи йили қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини, пахтачиликни янада юксалтириш, деҳончиликни фан, техника ва тажрибанинг илғор методлари асосида ривожлантириш йили бўлади. 1961 йилда республика пахтакорлари 3 миллион 200 минг тонна, яъни ўтган йили давлатга сотилганидан 370 минг тонна кўп пахта етиштиришлари, ҳар гектар ердан олинадиган ўртача ҳосилни 2,5 центнер кўпайтиришлари, яъни 24 центнерга етказиб, пахта майдонларини камида 50 минг гектар кенгайтиришлари керак. Деҳончилик маданиятини ҳар тарафлама ошириш, комплекс механизация асосида агротехниканинг прогрессив усулларини тағин ҳам кенгроқ жорий қилиш лозим. Бу йил ўтган йилга нисбатан анча кўп гўшт, сут, пилла, луб экинлари, жун, тухум, сабзавот, қовун-тарвуз, картошка, узум, мевачева етиштиришимиз керак.

Партия Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг топшириғига мувофиқ, Мирзачўлнинг иккинчи навбат қисми, Қарши даштини, Амударё этакларидаги ерларни суғориш ва ўзлаштириш чоралари ишлаб чиқилмоқда. Янги ерларни ўзлаштириш, уларни суғориш, бу йилги ишларга ҳозирданоқ пухта тайёргарлик кўриш—барча партия, совет, комсомол, касаба союз ва хўжалик ташкилотларининг асосий вазифасидир.

Пленум арафасида бўлиб ўтган Ўзбекистон ССР Олий Советининг сессияси ўтган йилимизга якун ясади ва бу йилги вазифаларни белгилаб берди. Сессия муҳокама қилган ва тасдиқлаган Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1961 йилги давлат плани, Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг 1961 йилги давлат бюджети ва бошқа ғоят муҳим масалалар республикамиз саноати, қишлоқ хўжалиги ва маданиятини янада тараққий эттиришга, халқ фаровонлигини оширишга ҳамда республикамиз экономикаси ва хўжалигининг асосий тармоғи бўлган пахтачиликни ривожлантиришга қаратилгандир.

КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми мамлакатимиз қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг янги, улуғвор программасини белгилаб беради. Буюк Ленин ғояларини доимо билан амалга ошираётган, марксизм-ленинизм таълимотини ижодий тарзда ривожлантириб бораётган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети томонидан ишлаб чиқилаётган тадбирлар коммунизмнинг моддий-техника базасини тезроқ вужудга келтиришга қаратилгандир. Бу тадбирлар Ватанимиз куч ва қудратини оширишга, халқ моддий даражасини юксалтиришни, буюк мақсад — коммунистик жамият қуришга, шу билан бирга жаҳонда мустаҳкам тинчлик, халқлар дўстлиги ва бародарлигини мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Совет халқи ўзининг улуғ йўлбошчиси ва ташкилотчиси — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси раҳбарлигида коммунистик қурилиш йўлида янгидан-янги ғалабаларни қўлга киритади.

УЛКАН РЕЖАЛАР

Ворошилов районидаги Навоий номли колхоз аъзолари ҳам етти йилликнинг иккинчи йилини яхши якунладилар. 1079 гектар майдондаги ғўза механизация кучи билан икки томонлама ишланди, гектаридан 28 центнердан «оқ олтин» йиғиб олиниб, давлатга 3100 тонна пахта сотилди. Ленин орденли Чақалов, Раҳимов, Эркасариев, Қурбонов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда эса гектаридан олинган ҳосил 33-34 центнерга етди.

Колхоз чорвадорлари ҳам меҳнатда пахтакорлардан қолишмаётирлар, давлатга 801 центнер гўшт сотиб, бир йилда икки йиллик планни бажардилар. Ҳар бир сигирдан соғиб олинган сут 1500 килограммдан ошиб кетди. Пилла, жун, тухум, тери сотиш планлари ҳам адо этилди. Яна шуниси қувончлики, 1 центнер гўштнинг таннархи 394 сўмга, сутники эса 65 сўмга тушди. Салкам 5000 тонна маккажўхори силоси, 1170 тонна хашак, 500 тонна хашаки лавлаги ғамлаб қўйилди.

Хўжаликнинг ишлаб чиқариш планида кўзда тутилган 30 хонадон учун уй-жой, ҳашаматли клуб бинои қад кўтарди.

— Фидокороna меҳнатимиз туфайли бу йилги режалар ана шундай муваффақиятли амалга оширилди, — дейди колхоз раиси Йўлдош Тожибоев. — Бу, партиямиз Марказий Комитети Пленумига туҳфамиздир.

Жонбек МАДУМАРОВ.

ТУҲФАЛАРИМИЗ

Тошкент транспорт машинасозлиги заводи коллективи ишлаб чиқараётган «КС—9» маркали компрессорлар мамлакатимиздагина эмас, балки жаҳонда ҳам машҳурдир.

Завод ишчилари ва инженер-техник ходимлари январь ойининг биринчи ўн кунлигида ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 5 та компрессор кўп ишлаб чиқардилар. Механика цехининг коллективи компрессорлар тайёрлашда юксак меҳнат кўрсаткичларига эришяптилар.

Машинасозларнинг мана бу ғалабаси КПСС Марказий Комитети Пленумига муносиб совғадир.

* * *

Мирзачўлнинг кўз илғамас поёнсиз бурчакларида янги посёлкалар, чиройли, обод кўчалар, маданий-маиший корхоналар вужудга келяпти. Янги ер шаҳридан жуда олисда бўлган 1-бўлим ишчилари посёлкаси яқиндагина бунёдга келди. Янги йил арафасида бу ерда «С—105»-маркали дизель-электр генератори ўрнатилди. Ишчиларнинг хонадонлари порлаб кетди.

Посёлка ишчилари кенг далаларни янги йил ҳосили учун тайёрлаш ишларини кучайтириб юбордилар. Улар ўзлаштирилган майдонларга биринчи марта чигит экадилар. Совхоз ишчилари Мирзачўлда бунёдга келган мана шу посёлкани КПСС Марказий Комитетининг икки Пленуми ўртасида катта ўзгаришлар бўлганлигининг жуда ёрқин мисоли деб айтмоқдалар.

* * *

Янгийўл гўшт комбинатининг ҳамма цехларида КПСС Марказий Комитети январь Пленуми шарафига бошланган социалистик мусобақага якун ясаляпти. Январь ойининг 8 кунида 13 кунлик топшириқ бажарилди. Комбинат коллективи ана шу кунлар ичида пландан ташқари 9 минг килограмм гўшт, 1,5 минг килограммдан кўпроқ колбаса ва бошқа маҳсулот тайёрлади.

* * *

Нукус тикувчилари КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленуми очиладиган кунга қадар 15 кунлик ишлаб чиқариш топшириғини бажаришга аҳд қилган эдилар. Тикувчилар ўз сўзларининг устидан чиқдилар. 15 кун ичида пландан ташқари бир неча ўн минг сўмлик маҳсулот тайёрланди. Еқутхон Амедова бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси коллективи шу кунларда февраль ойи ҳисобига маҳсулот бермоқда.

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИ

⊙ **КПСС Марказий Комитетининг Пленуми арафасида Зарафшон водийсидаги далаларининг меҳнаткашлари яхши совға олдилар. Оқдарё районидаги «Даҳбед» совхозининг территориясида янги илмий тадқиқот муассасаси — Ўзбекистон Қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг пахтачилик зонал тажриба станцияси ташкил қилинди. Бу станция Самарқанд область ташкил қилинган ўнинчи илмий муассасадир.**

Янги тажриба станциясида агротехника, тупроқшунослик, суғориш ва мелиорация, қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кураш, уруғчилик ва экономика бўлимлари бор.

⊙ **АНДИЖОН район-идаги Сталин номли колхознинг аъзолари ўтган йили 1500 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан пахта етиштирдилар. Ербошиликлар етти йилликнинг учинчи йилида пахтадан янада кўпроқ ҳосил етиштириш учун кураша бориб, далалардаги ғўзапояни қисқа вақт ичида йиғиштириб олдилар, асосий экин майдонларига органик-минерал ўғитлар чиқариб тўкиш билан бир вақтда бу майдонларни шудғорлаб ҳам қўйдилар.**

Ҳозир ирригация шохобчаларини тозалаш ва уларни ремонт қилиш ишлари қизғин давом эттирилмоқда. Колхоз аъзолари ўз қўшнилари — Жданов номли колхозчилар билан биргаликда сизот сувларини оқизиш учун уч километр узунликдаги коллектор қазишга киришдилар. Бу коллектор ғўзалар айни сув талаб бўлган вақтларда уларни сизот сувлари билан суғориш учун мўлжалланиб қазилмоқда.

Стадин номли колхозда учта насос станцияси бор. Шу кунларда бу станциялардаги машина-ускуналар ремонт қилина бошланди. Станция март ойигача батамом тахт қилиб қўйилади.

«XIX партсъезд», Киров номли, «Шарқ юлдузи» колхозлари ва бошқа хўжаликлар ҳам суғориш шохобчаларини тозалаш ишларини бошлаб юбордилар.

⊙ **Газлидаги табиий газ манбаининг горизонтларидан бирида топилган нефть запаслари аниқланди. Бу нефть Газлининг ички-чи бойлигидир, — деди «Бухоранефтегаз» бошқармасининг бош геологи Грант Маргулов. Бу ерда бир кеча-кундузда Ўзбекистоннинг жанубида чиқарилаётган ҳамма нефть миқдорига қарағанда тўрт баравар кўп нефть қазиб чиқарилади ган кон барпо этиш мумкин.**

МЎЛ ҲОСИЛ КУРАШЧИЛАРИ

ПОП, (Фарғона области), (ЎзТАГ). Жданов номли колхоз аъзолари ўтган йили давлатга пахта сотиш юзасидан ўз мажбуриятларини муваффақиятли бажардилар. Колхоз ҳар гектар ердан етти йилликнинг охирига мўлжалланган топшириққа қараганда 3 центнердан кўп ҳосил олди. Бу муваффақиятга эришишда колхоз коммунистларининг ташкилотчилик роли кўп жиҳатдан ёрдам берди.

Яқинда очиқ партия йиғилишида коммунистлар ўтган хўжалик йилининг якунларини анализ қилиб, колхоз катта резервларга эга эканлигини, бу резервлардан тўла фойдаланиш пахта ҳосилдорлигини анча оширишга имкон беришини ишончли тарзда кўрсатиб бердилар.

Пахтакорлар коммунистларнинг раҳбарлигида етти йилликнинг учинчи йилида гектаридан қирқ беш центнердан ҳосил олиш учун курашни авж олдириб юбордилар.

— 1914 гектар ернинг ҳар гектаридан 41 центнердан ҳосил кўтариш илғор колхоз учун ҳеч ган бўлмай қолди!

Янгиариқ районидаги Нариманов номли колхоз аъзоларининг шу кунлардаги ҳис-туйғулари ана шундай. Колхоз аъзолари партиямизнинг кўрсатмаларини амалга ошира бориб, пахта ҳосилини янада кўтаришга бел боғламоқдалар. Шу кунларда колхозда баҳорги экишга тайёргарлик ишлари қизиб кетди. Колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Р. Отажонов** (чапдан учинчи) янги йилдан янги куч ва ғайрат билан ишга отланган колхозчиларга янги режалар ҳақида сўзлаб бераётир. Ҳеч шубҳа йўққи, бу колхоз бу йил ҳам «оқ олтин»дан юқори ҳосил кўтаради.

Г. Пун фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси.

СОВЕТ—ИНДОНЕЗИЯ ҚЎШМА АХБОРОТИ

Индонезия миллий хавфсизлик министри, армия штабининг бошлиғи генерал А. Х. Насутион бошчилигидаги Индонезия ҳукумат миссияси 2 январдан 6 январгача Совет Иттифоқида бўлди. Индонезия ҳукумати Индонезия Республикаси қуролли кучлари қурилиши соҳасидаги тадбирларга мувофиқ ва асосан кейинги вақтларда Ғарбий Ириан масаласи теварагида кескинлик авж олиб бораётганлиги натижасида алоҳида вазият рўй берганлиги муносабати билан бу миссияни СССР га юборган эди.

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев ва Совет ҳукуматининг бошқа аъзолари миссияни қабул қилдилар. А. И. Микоян бошчилигидаги СССР ҳукумат делегацияси билан миссия ўртасида конкрет музокаралар олиб борилди.

Музокаралар муваффақиятли тугалланди. Совет Иттифоқи ҳукумати Насутион миссиясининг Индонезия Республикаси қуролли кучлари жуда катта эҳтиёж кўраётган янги мулкни сотиб олиш тўғрисидаги илтимосига кўнди. Томонлар тегишли битимни имзоладилар.

Томонлар ҳар қандай формадаги мустамлакачилик ва империализм билан кураш тўғрисидагина эмас, балки самарали халқаро контроль ўрнатган ҳолда, ёппасига ва батамом қуролсизланиш каби халқаро масалалар ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш йўлидаги бошқа тадбирлар каби муҳим халқаро масалаларда ҳам ўз қарашлари бир хил эканлигини таъкидладилар.

Совет ҳукумати индонез халқининг Ғарбий Ирианни Индонезия Республикасига қўшиш тўғрисидаги адолатли талабини қўллаб-қувватлайди. Насутион миссияси СССР даги баъзи ҳарбий объектлар ва бошқа объектларни кўриб чиқиш имкониятига эга бўлди. (ТАСС).

КРЕМЛЬ АРЧАСИ, СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИНИНГ ШОНЛИ АРЧАСИ

КРЕМЛДАГИ ЯНГИ ЙИЛ БАЙРАМИДА 200 МИНГДАН КЎПРОҚ КИШИ БЎЛДИ

МОСКВА, (ТАСС). Ёш москвaликлар ва уларнинг меҳмонлари Кремлда унутилмас саккиз кунни ўтказдилар. Спасск ва Боровицк дарвозаларидан ҳар куни минглarча болалар кириб, Тайницкий боғига ёки Катта Кремль Саройига янги йил байрамига йўл олдилар.

Ёш москваликларнинг Никита Сергеевич Хрушчев билан учрашуви унутилмас воқеа бўлди. Н. С. Хрушчев болалар ҳузурига байрамга оила аъзолари ва Калиновка қишлоғидаги ўзининг биринчи ўқитувчиси Л. М. Шевченко билан бирга келди. Болалар Н. С. Хрушчевга ва бошқа меҳмонларга янги йил совғалари ва гулдасталар тақдим этдилар.

Ўтган якшанба куни Катта Кремль Саройининг Георгий залида А. Б. Аристов, Л. И. Брежнев ўртоқлар «Сиҳрли календарь» интермедиясини томоша қилдилар.

Кунлардан бирида Катта Кремль Саройида РСФСР Олий Совети Президиумининг раиси Н. Н. Органов болаларни янги йил билан табриклади, уларга ўқишда янги муваффақиятлар тилади.

Янги йил байрамларида дипломатлар корпуси аъзоларининг болалари, Англия, Афғонистон, Болгария, Венгрия, Индонезия, Исландия, Куба, Польша, Судан, АҚШ, Франция, Чехословакия, Японияdan келган меҳмонлар қатнашдилар.

Каникул вақтида Кремль ҳаммаси бўлиб 200 мингдан кўпроқ кишини меҳмондўстлик билан кутиб олди. Буларнинг ҳар бири учун Тайницкий боғига, Катта Кремль Саройига бориш ғоят қувончли, эсдан чиқмайдиган воқеа бўлди.

ЎРТОҚ Н. А. МУҲИТДИНОВ ТОШКЕНТДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

8 январь арталаб КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Н. А. Муҳитдинов Тошкентдан Москвага жўнаб кетди.

Аэродромда ўртоқ Н. А. Муҳитдиновни республика партия, совет ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, шаҳар меҳнаткашларининг вакиллари узатиб қолдилар.

(ЎзТАГ).

БУ ҚАҲРАМОНЛАРНИ ТАНИЙСИЗ!

Республикамиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми шарафига социалистик мусобақани кучайтириб, ажойиб меҳнат ғалабаларини қўлга киритдилар. Ғузор районидаги Карл Маркс номли колхоз чўпони Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамид Эргашев ҳам Пленумни янги ғалабалар билан кутиб олди. У, бултур Сурхондарё областида рекорд кўрсаткичга эришди. Ўртоқ Эргашев 500 бош совлиқдан 900 қўзи олди. Ҳар бир совлиқдан 3,7 килограмм жун ва 27 килограмм сут олди ва давлатга 200 центнер гўшт топширди.

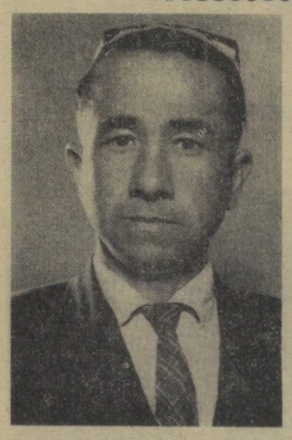
Моҳир чўпон бу йил ҳар 100 совлиқдан 185 тадан қўзи олмоқчи.

Шовот районидаги Киров номли колхоз аъзоси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ободон Дўсованинг номи бутун республикага машҳур бўлди. Ободон бошлиқ звено ҳар гектардан 75 центнердан «оқ олтин» йиғиб-териб олди. Ўртоқ Дўсова хотинқиз механик-ҳайдовчилар сафига қўшилиб, машинада 220 тонна пахта териб берди.

Самарқанд районидаги 1-наслчилик совхозининг чўчқабоқари Жўра Султоновнинг бир ўзи бир йил ичида 1400 бош чўчқани боқиб семиртирди ва давлатга 1580 центнер гўшт топширди. Ўртоқ Султонов кўп гўшт етиштириш билан бирга, маҳсулот таннархини анча арзонлаштирди. У чорвачиликда муҳим резервлардан фойдаланиш, меҳнат унумдорлигини ошириш намунасини кўрсатди. Ҳозир ўнлаб-юзлаб чорвадорлар Жўра Султонов изидан бориб, гўшт етиштиришни кўпайтириш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Республикамизда ана шундай илғор кишилар жуда кўп. Улар КПСС Марказий Комитетининг бугун очиладиган Пленумини ишлаб чиқаришда ажойиб ютуқларни қўлга киритиб, ёруғ юз билан кутиб олдилар. СУРАТЛАРДА қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг илғор кишиларидан (юқоридан пастга): Ғузор районидаги Карл Маркс номли колхоз чўпони Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамид ЭРГАШЕВ, Хоразм область, Шовот районидаги Киров номли колхознинг звено бошлиғи ва механик-ҳайдовчиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ободон ДЎСОВА, 1-«Самарқанд» наслчилик совхозининг машҳур чўчқабоқари Жўра СУЛТОНОВ, Наманган районидаги «Ленинград» колхозининг механик-ҳайдовчиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони И. ЭГАМБЕРДИЕВ ўртоқлар.

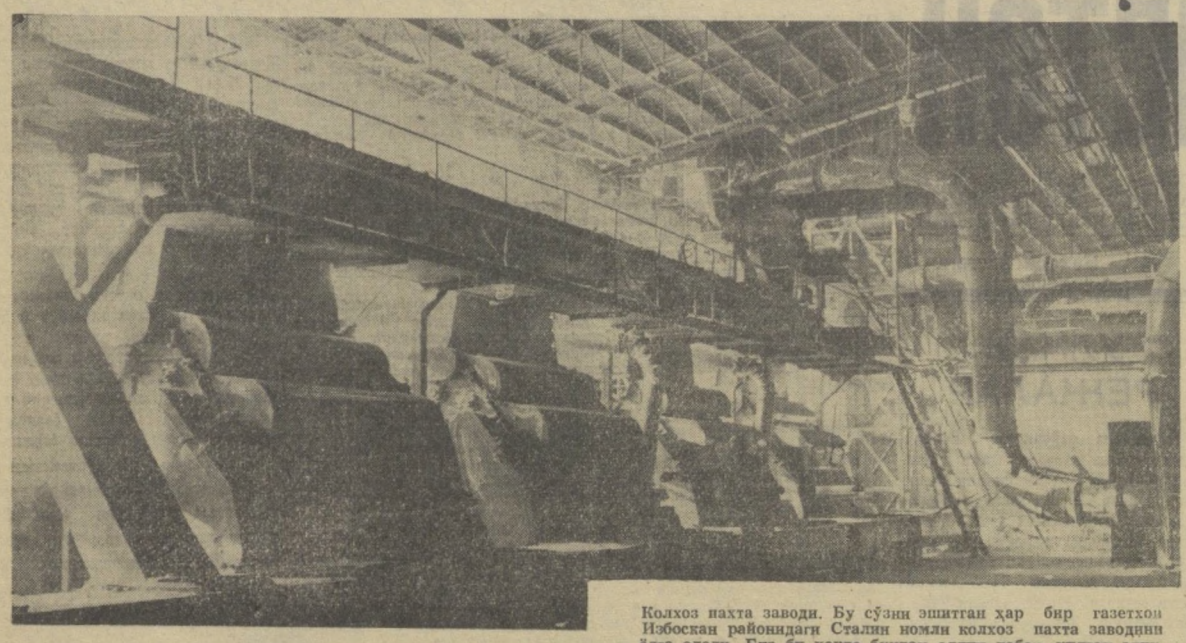

А. Ким, В. Баскаков, В. Лейзерович, С. Безносов фотолари.

ПАРТИЯ РАҲНАМОЛИГИДА

Колхоз пахта заводи. Бу сўзни эшитган ҳар бир газетхон Избоскан районидаги Сталин номли колхоз пахта заводини ёдга олади. Биз бу ҳақда бундан олдин хабар қилган эдик. СУРАТДА: колхоз пахта заводининг ички кўриниши.

С. БЕЗНОСОВ фотоси.

ҚЎЙЛАР ҚЎЗИЛАЯПТИ

Фориш район чорвадорлари чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини оширишда барча резерв ва имкониятлардан самарали фойдаланмоқдалар, илғор тажрибаларни кенг қўллаётмоқдалар. «Фориш», Киров номли совхозларда ва «Коммунизм» наслчилик заводида ставрополлик чўпон Иван Малашченконинг тажрибаси дадил қўлланилмоқда. Бу хўжаликларда 17 минг бош совлиқдан бир йилда икки марта бола олиш мақсадида сунъий уруғлантирилган эди. Ана шу совлиқлар декабрь ойи охирларида қўзилай бошлади. Қўйлардан кўплаб эгиз қўзи олинмоқда.

Киров номли совхознинг Ҳасан Исаров, Исоқ Дарибоев, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Жўрабой Ақилбеков, наслчилик заводининг Суюн Абишев, Давлат Менглиев бошлиқ қўйчилик отарларида ҳар юз совлиқдан 1960 йил баҳорида 145-155 тадан қўзи олинган эди. Бош чўпонлар ана шу совлиқларнинг ҳар юзтасидан 120 тадан қўзи олишни кўзлашмоқда.

М. МАЛИКОВ,

ЭНГ ШИРИН, ЭНГ ТЎЙИМЛИ

(НАМАНГАН РАЙОНИДАГИ «СТАЛИНГРАД» КОЛХОЗИНИНГ БЕДА УРУҒЧИЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ТАЖРИБАСИДАН)

Пахтачилик ва чорвачиликни ривожлантириш учун курашда беда етиштириш катта аҳамиятга эга эканлиги ҳаммага маълум. Беда тупроқнинг ҳосилдорлигини оширади, унда азот моддасини кўпайтиради. Беда — чорва моллар учун энг ширин ва энг тўйимли озуқадир.

Ўзбекистонда қадимдан беда етиштириб келинган. Республикамиз тупроғи ва иқлими беда етиштириш учун жуда қулайдир. Бедачиликни ривожлантиришнинг муҳим шартидан бири—селекция-уруғчилик ишларини тўғри йўлга қўйишдан иборатдир.

Республикамизда беданинг турли навлари бор, улар маҳаллий шароитга мослашган. Бироқ айрим хўжаликларда ҳали ҳам оз ҳосил берадиган навлар экилмоқда. Айрим областларда серҳосил беда уруғини етиштиришга ҳали ҳам эътибор берилмаяпти. Бу фикрни шунинг ўзи исботлаб турибдики, Улуғ Ватан урушига қадар республикада етиштирилган беда уруғи бошқа республикаларга ва ҳатто чет элга ҳам юборилар эди. Масалан, 1940 йилда 40 минг центнер беда уруғи етиштирилди. Шундан фақат 18 минг центнери маҳаллий эҳтиёжлар учун сарфланди. Ҳозир эса республикадаги кўпчилик хўжаликларда беда уруғчилиги ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Яхши нав беда уруғи етишмайди. Ҳозирги Ўзбекистон қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг пахтачилик илмий-текшириш институти томонидан бир вақтлар етиштирилган беданинг перспектив навлари колхоз ва совхозлар ишлаб чиқаришига жорий этилмаяпти. Амударёнинг қуйи оқимидаги кескин континентал иқлимга мослашган Хева бедаси борган сари камайиб кетмоқда.

Кўпчилик хўжаликларда беда экиш плани йил сайин бажарилмай қолади. Айрим хўжаликларда бедани парвариш қилишга мутлақо эътибор берилмайди. Бунинг натижасида оз миқдорда пичан олинади, етиштирилган беда уруғи кам ва сифатсиз бўлади. Қисқа қилиб айтганда, нима учундир, сўнгги йилларда беда уруғчилигига аҳамият бермай қўйилди.

Бедачилик хўжалигини тез яхшилаш мақсадида Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети 1957 йил февраль ойида хўжаликнинг бу муҳим тармогини кескин даражада ривожлантиришга қарата қарор қабул қилди. Бироқ маҳаллий партия ва совет ташкилотлари беда-чиликни ривожлантиришга ҳали ҳам етарли эътибор бермаётирлар. Уруғ етиштириш ҳамон қониқарсиз. Шунинг учун ҳам биз Наманган районидаги «Сталинград» колхозининг беда уруғи етиштиришдаги илғор тажрибасини ёритиш бошқа хўжаликлар учун ҳам фойдали бўлур эди деб ҳисоблаймиз.

Колхоз бедачилик бўйича элита-уруғчилик хўжалигидир. Бу ерда ҳозирги вақтда «Тошкент-3192» селекцион беда нави устида иш олиб борилмоқда. Бу ишга агроном ўртоқ В. Силкин раҳбарлик қиляпти.

Колхоз территориясидаги ерлар асосан бўз тупроқдан иборатдир. Бу ерларда қадимдан суғорилиб, деҳқончилик қилинади, ерости сувлари чуқур жойлашган.

1958 йилда беда ва маккажўхори етиштирадиган махсус бригада ташкил қилинган эди. Колхоз агрономи гектаридан 4-5 центнер беда уруғи олиш мақсадида тажрибакор Давлат Султонов билан биргаликда уруғлик беда агротехникасини қайта кўриб чиқди, бу иш колхознинг 1959 йилги ишлаб чиқариш планига киритилди. Янги агротехникада беда экишни, ўриш ва янчишни механизациялашга, суғоришга асосий эътибор берилди.

Эндиликда суперолита ва элита экиш учун кузда ҳар гектарга 300-400 килограмм суперфосфат солиниб шудгор қилинади. Баҳорда ер текисланиб ва борона қилиниб, март ойининг учинчи ўн кунлигида беда уруғи қалин қилиб экилади.

Беда қатор ораларини кенгроқ қилиб экилганлиги туфайли культивация қилиш йўли билан бегона ўтларни йўқотиш имконияти вужудга келади. Беда уруғи олиш учун одатда 2-3 ёшли бедапоялар ажратилади. Бундай ерларни баҳорда суғоришмайди, март ойининг дастлабки кунларида уруғчилик учун ажратилган майдонларнинг ҳар гектарига 300-400 килограмм суперфосфат солинади. Сўнгра фитономусга қарши гексахлоран билан дориланиб, икки марта бороналанади. Март ойининг иккинчи ўн кунлигида беда қатор оралари 14-16 сантиметр чуқурликда чизилланади-культивация қилинади, апрелнинг биринчи ўн кунлигида иккинчи культивация ўтказилиб, суғориш учун ариқ очилади.

Уруғлик бедани парвариш қилишдаги энг муҳим тадбир уни ўз вақтида суғоришдир. Колхоз тажрибаси шуни кўрсатдики, беда гуллаган даврдан бошлаб, уни суғоришга жуда эҳтиёт бўлиш керак. Агар муддатидан 4-8 кун ўтказиб суғорилса, уруғ ҳосили камайиб кетади.

Маълумки, ҳамма пайкалларда беда бир вақтнинг ўзида сув талаб бўлмайди. Шунинг учун ҳам суғоришни табақалаштириб ўтказиш, масалан, ер остида сувни ўтказиб юборадиган қатлам бўлса, бедани тўла гулга киргач суғориш керак, агар қалин соз тупроқ қатламли бўлса, беда гуллаб бўлгач — биринчи дуккаклар пайдо бўлиши билан суғориш керак. Ана шу вақт июнь ойининг биринчи ўн кунлигига тўғри келади. Бу даврда бедани тўғри суғориш ҳар гектардан 5-6 центнердан беда уруғи олиш имконини беради.

Суғорганда сувни унча кўп бўлмаган норма билан бериш (уруғлик участкаларни беда 5 соатдан 10 соатгача сувда бўлиши лозим) талаб қилинади. Бундай қилинганда беда ётиб қолмайди, тупроқ бир меёрда намланади.

Колхозда уруғлик бедани ўриб олишга ва ташиш, янчишга катта аҳамият берилади. Беда трактор косилкаси билан ўрилади. Сўнгра тўпланиб кичик-кичик ғарамлар қилинади. Эртасига ўрилган беда ғарамга келтирилади. Беда ўриш ва ташиш эрталаб соат 6 дан соат 11 гача ўтказилади. Бунинг натижасида уруғ тўкилмайди.

Бедани янчиш вақтида уруғнинг нобуд бўлмаслиги учун ҳамда меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот таннархини камайтириш мақсадида колхоз 1959 йилда «МК-1» маркали янчиш машинасини сотиб олди ва беда янчишга мослаштирди. Ана шундай агротехникани қўлланиш орқали колхоз 1959 йилда 11 гектар ернинг ҳар гектаридан 5,6 центнердан, 1960 йилда эса 13 гектар ернинг ҳар гектаридан 6 центнердан беда уруғи олди. Ҳолбуки, 1959 йилга қадар колхоз ҳар гектар ердан 2-2,5 центнердан уруғ олиб келар эди.

Беда уруғчилиги яхши йўлга қўйилгач, колхоз бу соҳадан ҳам катта даромад ола бошлади. Гектаридан 4-5 центнердан беда уруғи олинса, колхоз ҳар гектар ердан 10-12 минг сўм даромад қилади. Бундан ташқари уруғлик беда ўриб олингач, унинг ўрнидан яна икки марта ҳосил ўриб олинади.

Колхозда «Тошкент-3192» нав беда уруғи кўпайтирилмоқда. Бу нав беда серҳосил бўлиб, агротехника қоидаларига қатъий риоя қилинса, бир йилда 5 марта ўриб олиш, Қирғизистон ва Қозоғистоннинг тоғлик районларида эса 3-4 марта ўриб олиш мумкин.

«Сталинград» колхозининг беда уруғи етиштиришдаги тажрибаси ҳамма хўжаликларда ҳам уруғчиликни тўғри йўлга қўйиш мумкинлигини кўрсатиб турибди. Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари беда пичани ва беда уруғи етиштиришга доим эътибор беришлари керак. Ана шундай қилганда чорвачиликнинг озуқа базаси янада мустаҳкамланади.

Х. МЎМИНОВ,
агроном.

НЕГА ЕР ЧИЗИБ ҚОЛИШДИ?

Чиноз райони қишлоқ хўжалигини, унинг етакчи тармоғи пахтачиликни ривожлантиришда жиддий орқада қолди. Бунинг сабаби нимада? Йиғилишларда, мажлисларда бу саволга енгил-елпи берилган жавоблар, кўрсатилган баҳона-ю, сабаблар кўп кишиларни қаноатлантирмас, ҳамма бу тўғрида ташвишда бўлиб, ҳақиқий аҳволни билгиси, ақл-идрок билан фикр юргизиб, ишни қайси йўллар билан яхшилаш тўғрисида ўз мақсадини айтгиси келарди. Мана, ана шундай фурсат келди, шу йил 7 январда бўлиб ўтган район партия конференциясида худди шу тўғрида гап борди.

Бир вақтлар ҳосилдорлик жиҳатидан Тошкент областида пешқадам ўринлардан бирини эгаллаб келган Чиноз райони кўп йиллардан бери пахта тайёрлаш планини бажармайди. 1960 йилда аҳволнинг ёмонлашди. Шунинг учун ҳам райком секретари Н. Қирғизбоев ҳисобот докладининг кириш қисмида пахта планини бажарган колхозлар, бригадалар ҳақида мағрурланиб гапирса ҳам, умуман район бўйича аҳволни анализ қилишга келганда конкрет мисоллар келтира олмади.

1960 йилда пахтачилик соҳасида қисман қийинчиликларга дуч келганлиги рост, уни ҳеч ким рад этмайди. Аммо, ишнинг кўзини билган хўжалик раҳбарлари, деҳқонлар фан-техника ютуқлари, илғорлар тажрибасини ишлаб чиқаришга дадил жорий қилиб, қийинчиликларни енгдилар, етти йилликнинг иккинчи босқичида мўлжалланган маррага етдилар. «Ўзбекистон 30 йиллиги», «Қизил «Октябрь» колхозлари раҳбарлари салкам 30 центнердан ҳосил кўтардилар. Донгдор механик-ҳайдовчи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунова бошлиқ бригада аъзолари давлатга 405 тонна юқори сорт пахта сотди, унинг ўзи машинада 322 тонна пахта териб, социалистик мажбуриятини бажарди. Район колхоз ва совхозлари давлатга гўшт, сут, пилла, сабзавот, тухум сотиш планларини ҳам бажарди. 4-«Вревский» наслчилик совхози ҳар 100 гектар ер ҳисобига чорва маҳсулоти етиштириш жиҳатидан Совет Иттифоқида олдинги ўринни эгаллади.

Аммо, район партия комитети 1960 йилда пахтачиликни ривожлантириш соҳасида ўз олдига қўйилган вазифани уддаламади, йиллик план 83,4 процент бажарилди. 1959 йилга нисбатан 4021 тонна кам пахта тайёрланди. Киров номли, Навоий номли «Коммунизм» колхозлари ҳосилни айниқса пасайтириб юбордилар. Район партия комитетининг раҳбарлари ана шу нуқсонларни вақтида бартараф этиш учун курашмадилар. Оқибатда конференция куни ер чизиб ўтирдилар.

Ўтган конференцияда пахтачиликни комплекс механизациялашга етарли эътибор берилмаганлиги қаттиқ танқид қилиниб, консерватизмнинг ҳар қандай кўринишларига қаттиқ зарба бериш зарурлиги айтилган эди. Афсуски, делегатларнинг таклиф ва мулоҳазалари амалга оширилмади.

Машҳур механизатор Турсуной Охунованинг машина теримидаги тажрибаси ҳамма жойда кенг қўлланилган бир пайтда бу ташаббус шу районнинг ўзида қанот ёзиб кетмаганлигини қандай баҳолаш мумкин? Кўп хўжаликларда машина теримига ажратилган участкалардаги ҳосил қўлда терилди, бекор ётган машиналар ишга туширилмади, мавжуд машиналарнинг иш унуми оширилмади, бошланғич партия ташкилотлари машинада пахта териш устидан контроллик ўрнатмадилар. Оқибатда районда машина терими плани бажарилмади.

Ўртоқ Қирғизбоев бундай ночор аҳвол ҳақида баъзи баҳоналар келтирди:

— Ўзани ғовлатиб қўйдик, шу сабабли пахта териш машиналаридан яхши фойдалана олмадик.

Бу сабаб эмас, балки камчиликларни ҳаспўшлаш учун топилган баҳона, холос.

Ҳисобот докладида хўжалик масалаларига кўп ўрин берилди. Бироқ, оммавий-сиёсий ва ташкилий тарбиявий ишларнинг аҳволи, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, пропаганда ва агитацияни ҳаёт билан боғлаб олиб бориш, кадрларни танлаш, тарбиялаш ва уларни жой-жойига қўйиш, хотин-қизлардан раҳбар кадрлар тайёрлаш ва бошқа шунга ўхшаш актуал масалалар атрофлича таҳлил этилмади.

— Ҳамма нарсанинг тақдирини кадрлар ҳал қилади,—деди делегат ўртоқ Очилов, — шундай бўлгач, кадрларни танлашда уларнинг билими, тажрибаси, лаёқати ҳисобга олиниши зарур. Афсуски, район партия комитети шундай қилмади. Баъзи қўлидан иш келмайдиган кишилар раҳбарлик лавозимига кўтарилди. Натижада ўша участкада олға қараб силжиш ўрнига ўпирилиш юз берди. Масалан, ўртоқ Тўйчиев район қишлоқ хўжалик инспекциясига бошчилик қилади. Ўртоқ Қурбонов эса шу ташкилотда бош агроном бўлиб ишлайди. Лекин буларнинг иккаласи ҳам йирик хўжаликларга раҳбарлик қилиш қобилиятига эга эмаслигини амалда кўрдик.

Делегат Сотиболдиев бундай дейди:

— Район партия комитетининг раҳбарлари коммунистларнинг овозига сезгирлик билан қулоқ солмайдилар. Улар баъзи ҳолларда ҳақиқий аҳволдан кўз юмиб ўтадилар. Ўтган йили Сталин номли колхозда экин майдони камайиб кетаётганлиги ҳақида район партия комитети олдига масала қўйдик. Райком секретари Қирғизбоев, район ижроия комитетининг раиси М. Музаффаров ўртоқлар бизнинг таклифимизни пухта ўрганиб чиқишлари керак эди. Лекин шундай қилинмади. Унинг ўрнига экин майдонини камайтирсаларингиз бюрода чора кўрамиз деб дўқ-пўписа қилдилар. Мана оқибатда колхоз давлатга 1960 йилда 438 тонна кам пахта сотди.

Делегатлардан Абдуллаев, Купцова, Қурбонов ва бошқа ўртоқлар КПСС Марказий Комитетининг «Ҳозирги замон шароитида партия пропагандасининг вазифалари тўғрисида»ги қарори жойларда қандай амалга оширилаётганлиги тўғрисида гапирдилар. Бу соҳада қилинган ишларни таъкидлаш билан бирга йўл қўйилган камчиликларни очиб ташладилар.

Район матлубот жамиятининг раиси ўртоқ Казакованинг сўзи конференция делегатларини ажаблантирди. У донгдор теримчилар, механик-ҳайдовчиларга сотиш учун ажратилган «Волга», «Москвич» енгил машиналар беиз йўқотиб юборилганлиги ҳақидаги айбини яширишга уринди.

Конференция делегатлари 1961 йилда қишлоқ хўжалик ва чорва маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш тадбирлари ҳақида амалий таклифлар айтдилар.

Конференция райкомнинг янги составини сайлади.

Район партия комитетининг бўлиб ўтган пленумида Н. Қирғизбоев район партия комитетининг биринчи секретари, И. В. Аженов ва Т. Набиев ўртоқлар райком секретарлари қилиб сайланди.

М. НАЗАРОВ,
«Қизил Ўзбекистон» махсус мухбири.

ҲОСИЛДОРЛИК ОШДИ

ЁЗЁВОН («Қизил Узбекистон» мухбири). Охунбобоев районининг Марказий Фарғона ерларига жойлашган «Москва» колхози пахтакорлари етти йилликнинг иккинчи йилида пахта ҳосилдорлигини оширишда жуда катта муваффақиятларни қўлга киритдилар. Улар КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленуми шарафига мусобақага қўшилиб, етиштирилган мўл ҳосилни тезда йиғиб олиш ва давлатга топшириш учун астойдил курашганликлари туфайли давлатга 4 минг 100 тонна «оқ олтин» топшириб, йиллик пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажардилар.

Колхоз давлатга пландан ташқари 250 тонна «оқ олтин» топшириш мажбуриятини олди. Шу кунларда ана шу мажбуриятни тезда бажариш учун кураш билан бир қаторда келгуси йил мўл ҳосили учун ҳам замин тайёрланмоқда.

„БЕШ ҚЎЛ БАРАВАР"

ҲА, ХУДДИ ШУНАҚА, беш қўл баравар. Агар шубҳа қилсангиз, марҳамат, биз билан Сталин номли колхозга юринг. У ерда сизга колхоз раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳасанбой Соиббоевдан тортиб, оддий деҳкончага, кекса боғбондан тортиб, ўрта мактаб ўқувчисигача — учраган ҳар бир колхозчи беш қўлнинг баравварлигини исботлаб беради.

СТАЛИН номли колхоз ҳам бир минг тўққиз юз қирқ тўқизинчи йилгача аксарият қишлоқ хўжалик артеллари сингари кичкинагина хўжалик эди. Бор-йўғи тўрт юз гектар майдонга чигит экарди. Келаси баҳорда уч колхоз бирлашди. Орадан беш-олти йил ўтиб, колхоз ерлари Марказий Фарғона ичкарисига қараб сўзилди. Гектарнинг эмас, «оқ олтин» хирмонлари ҳам кўпайди. Эллигинчи йилда гектаридан 28.8 центнердан ҳосил кўтарилганида ҳамма ёқда дув-дув гап бўлган эди. Бултур эса икки минг гектар майдондан қирқ икки центнердан пахта йиғиб олса ҳам колхозчиларнинг кўнгли тўлмагандай бўлди.

— Шунча механизация турибди, қанчадан-қанча уста деҳқонлар тўриб, қирқ бешга етказолмадик-да, — деб армон қилиб юрди Ҳасанбой ака.

Армонини белбоғи учига тугиб қўйган экан шекилли, бу йил баҳорда республикада қирқ беш центнерчилар ҳаракатини бошлаш тўғрисида ўртага таклиф ташлади. Колхозчилар билан, механизаторлар билан бамаслаҳат қилинган бу таклиф кўпларга, айниқса республикамизнинг ман-ман деган колхозларига маъқул келди ва қирқ беш центнерчилар ҳаракати авж олиб кетди.

Бу олижаноб ваъда бутун йил давомида ҳеч кимнинг хотиридан ўчмади. Дала шийпонига борганлар йирик-йирик ҳарфлар билан ёзиб қўйилган «Ваъдага вафо — мардниинг иши», «Берилган ваъдани унутма, ғўза парваришини тезлат» сингари содда, лекин жанговар сўзларни кўп ўқишган. Бундай «эслатма»лар қишлоқ кўчаларида ҳам бор эди. Колхоз радиоузели эса «қирқ беш» рақамига ҳамманинг эътиборини тез-тез тортиб турди.

Бу йилги об-ҳаво шароитининг қанчалик оғир келганлиги ҳақида гапиришнинг ҳожати ҳам йўқ. Чунки уни ҳамма билади. Бундай қийин шароит айниқса баландни кўзлаган ва эл олдида сўз берган Сталин номли колхоз аъзоларига қаттиқ сезилгани бежиз эмас. Нима қилсин? «Қирқ бешдан берамиз девдик-у, аммо об-ҳаво дард қўйди-да» деб бармоқни тишлаб ўтирсинми?

Аксинча, бу ерда «марднинг мардлиги бошга мушкул тушганда билинади» деб барча қийинчиликларга бардош бердилар, бардош бердиларгина эмас, бу қийинчиликларни мардонавор енгдилар, «сўзимиз-сўз, гапимиз-гап» дедилар. Оқибатда, колхозчилар ўз ваъдасига эгалик қилиб, гектар бошига ҳосилни қирқ беш центнерга етказдилар, республика меҳнаткашлари олдида, партия ва ҳукуматимиз олдида берган ваъдаларини ўриладилар.

БИЗДА коллектив хўжаликнинг хусусан деҳқончиликнинг калиди — пахта. Қайси колхоз, қайси район пахта ҳосилини оширса ва унинг таннархини арзонлаштирса — у жойда хўжаликнинг бошқа соҳаларини ҳам юксалтириш ўнғайлашади.

Бу жиҳатдан ҳам Сталин номли колхоз ўрнак бўла олади. Колхоз правлениеси ва партия комитети ҳар участканинг раҳбарини танлаб-танлаб қўйган. Пахтачилик бригадалари тепасида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Нуриддин Абдуллаев, Қамбарали Тошматов, Отахон Ғозибоев сингари тажрибали, ташкилотчи, ишчан кишилар туради.

Ерни ҳайдашдан тортиб, ҳосилни йиғиб-териб олгунча қилинадиган техникавий ишларни Собир Нурбоев, Эргаш Йўлдошев, Сажарахон Сулаймонова каби моҳир механизаторлар бажаришади. Ҳосил учун курашда Дархон Тўраев, Муродулла Рустамов сингари миришкор сувчиларнинг ҳиссаси катта.

Агротехника фанининг ҳарбир юғуги тез орада бу ердаги колхозчиларнинг мулки бўлиб қолади. Колхоз бош агрономи, Самарқанд қишлоқ хўжалик институтида таълим олган Абдулла Мўминов эса янгилик изловчи кишидир. Колхознинг хилма-хил техникасига бош инженер, ўрта Осиё политехника институтини тугаллаган Садриддин Ҳожиев раҳбарлик қиляпти.

Колхознинг ажойиб кишилари рўйхатини ўнлаб, юзлаб номлар билан давом эттириш мумкин. Гап уларнинг номларини йўқлаб ўтишдагина эмас, шу азаматларнинг ахлилиги ва олий ҳимматида. Ҳиммат эса — қирқ беш центнердан «оқ олтин» етказиб бериш эди. Шунчадан ҳосил олинди.

ЧОРВАЧИЛИК колхознинг муҳим даромад манбаи. Тўғри, КПСС Марказий Комитетининг 1953 йил сентябрь Пленумигача чорвачиликка эътибор берилмай келинди. У маҳаллардa пахтадан топган даромаднинг бир қисмини чорва моллари еб тугатарди. Мана, 1959 йилда колхоз чорвачиликдан икки ярим миллион сўм даромад олди. Бултур чорвадорлар уч миллион сўмга яқин даромад беришди. Бунинг устига сўким, бўрдоқи, парранда, чўчқа боқиб, давлатга икки юз беш тонна гўшт сотдилар. Бу — икки йиллик гўшт планига тенгдир.

Бу ерда чорванинг қадри баланд. Қўй-эчкилар қишдан ориқроқ чиқани сабабли, уларни тезроқ яйловга ҳайдаб кетиш керак эди. Правление аъзоларининг боши қотди. Чунки у маҳалда Чатқол тоғи довонида қор эригани йўқ эди. Яйловда эса ўт-ўланлар ўсиб, қўйларнинг оғзига кириб қолувди.

Бош бухгалтер Ҳамиджон Рафиқов чўт қоқиб, фойда-заарни ҳисоблаганидан кейин, правление аъзолари ҳам, чорвадорлар ҳам қўйларни яйловга самолётда эктишини танлашди. Шундай қилиб, беш минг қўй ҳар йилгидан бир ой илгари самолётда яйловга етказиб олинди. Оқибатда, нобудгарчиликнинг олди олинди, қўйлар бехатар қўзилади, бинобарин кассага бултургидан кўпроқ даромад кирди.

Чорвачиликнинг ўсиши. кўпайиши унга қай даражада эътибор қилинишига боғлиқ. Чорвадорлар салкам уч юз сигирнинг ҳар биридан уч минг литрдан сут соғиб олдилар. Ҳар бош қўйдан 2,5 килограммдан жун қирқилди. Тўрт минг бир юз тонна дағал хашак ёки пландагидан ўн процент кўп озуқа тайёрланди, 32 процент кўп силос бостирилди.

Ипакчилик ҳам колхоз ишлаб чиқаришининг муҳим ва асосий тармоқларидан бири. Қурт боқиш мавсумининг жабр-жафоларини кимлар билмайди дейсиз.

— Ўзи қисқа кампания-ю, жуда нозик, жуда қалтис, долзарб келадида, — дейди колхоз партия ташкилотининг секретари Мирзажон Ёқуббоев.

Ҳақиқатан ҳам етти юз етмиш бир қути қурт боқиб, ундан ўттиз тўққиз тонна пилла тайёрлаш учун озмунча куч сарфлангани йўқ. Пилла қурти ҳамма ерда боқилади, лекин ҳамма ерда ҳам Сталин номли колхоз соҳибкорлари сингари оз меҳнат сарфлаб, кўп даромад олинмаса керак. Ҳар йилгидек 1960 йилда ҳам пилладан келган даромад чаккн бўлмади — бир миллион икки юз минг сўм.

Демак, илғор колхозларда пахтачилик, чорвачилик билан бир қаторда пиллачилик ҳам катта бойликдир. Хўш, бу йирик хўжаликда боғдорчилик қандай ўрин тутади?

БУ СОҲАДА Сталин номли колхоз миришкорларининг ишлари таҳсинга сазовор. Колхоз дам олиш уйига туташган катта олмазорни оралаб кўрсангиз, шу маҳалгача бу ерга келиб ҳордиқ чиқармаганингизга, шохлари қайишиб турган дарахтлардаги олмадан танлаб узмаганингизга афсусланасиз. Бултур ишга тушган дам олиш уйида икки йил ичида тўрт юз ўн икки колхозчи шу боғда ҳузур қилиб ҳордиқ чиқарди. Бу ҳузурхона колхозчининг энг севимли жойига айланди. Ҳузурхонани-ку қурувчилар тиклаган, ахир бу атрофни бу қадар сўлим, соя-салқин қилганлар кимлар?

Кекса боғбон Ҳасанбой Олимов, Юсуфжон Аҳмедов, унинг ёш шогирди Мамадалим Турғунов, агроном Хўжаҳмад Юсупов ва уларнинг қўли гул шериклари эмасми? Худди шундай.

Х. ЕДГОРОВ,
Р. РАҲМОНОВ,
Н. ҲАКИМОВ.
«Қизил Ўзбекистон» махсус мухбирлари.

Тажрибали сут соғувчи

Набира Алимбетова ўн бир йилдан буён Тахтакўпир районидаги Ленин номли совхозда сут соғувчи бўлиб ишлайди. Сигирларни парвариш қилиш ва соғишда катта тажриба орттирган Набира социалистик мусобақада районда илғорлар қаторида бормоқда.

Набира ўзига биркитилган 15 бош сигирдан етти йилликнинг иккинчи йилида 45 минг килограмм сут топширди. Унинг ҳар сигирдан олган сути 1959 йилдагидан бир тонна кўпдир.

Тажрибали сут соғувчи ўз ҳунарини ёшларга ўргатмоқда. Набира бу йил ҳар сигирдан 3500 килограммдан сут олиш учун курашмоқда.

И. Мадгазин.

Сут соғувчи Хушвақт Даминова КПСС Марказий Комитетининг Пленумига ёруғ юз билан келди. Қарши районидаги Энгельс номли колхознинг бу моҳир сут соғувчиси ҳар бир сигирдан 5500 литрдан сут соғиб олди. СУРАТДА: Ҳ. ДАМИНОВА.

А. Ҳакимов фотоси.

ЯНГИ ЧЎҚҚИЛАР САРИ!

ҲАЁТ ТАҚОЗОСИ

Султон АҚБАРИЙ.

ЕЗУВЧИ ЕН ДАФТАРИДАН

<>

ЧИРЧИҚ ёқалари ҳали бирон рассом чизолмаган кул тусидаги, хиёл кўкишроқ манзаралари билан кишини элитар эди. Уйлар, симёғочлар денгизда туман пардасини аста кўтариб сузаётган кемалардай элас-элас кўринади. Дарахтларга қиров пуркаб, ерга шакар сепиб қўйилганга ўхшайди. Гоҳ қуёш жилмаяди. У тавадаги қуймоқдай эриб турибди.

Шу кунларнинг бирида колхоз почтачиси Тўлаган ота бир нусха «Правда» газетаси билан юпқа конвертни қўлимга тутқазиб кетди. Хатни йўлакай очиб ўқидим. Фарғона область, Охунбобоев районидаги Сталин номли колхозда истиқомат қилувчи гойибона дўстим Фозилжон Исмоилов мактубининг бир жойида, янги хат бошига ушбу жумлаларни қистирибди: «Сизни қишлоқда деб эшитдим. Колхознинг ич-ташида бўлсанг, халқнинг юрагини билсанг, кўп мушоҳида ва мулоҳаза қиласан киши. Қалай, колхозингиз дурустми? Миллионер бўлса керак-а? Одамларини тилло дейдилар, уларни кўргим келади. Колхозингиз давлат планларини ўринладими?..»

Фарғоналик дўстимнинг саволларига мен газета орқали жавоб қила қолай, зора бошқаларга ҳам нафи тегса.

«Правда» газетасининг қўлимдаги 4- декабрь сонида «Доннинг ўнг соҳилида» сарлавҳали мақола босилибди. Ёзувчи мана бу гапларни ёзибди: «Башарти Сиз «колхоз темасига» оид бирон китобчани ўқигудек ва башарти Сиз унда, колхозларнинг ҳамма ҳавасларини ва машаққатлари ортда қолиб кетган, энди сира зиддиятлари йўқ, деган жумларларни учратгудек бўлсангиз, яхшиси, бунақа китобчани секин бир чеккага йиғиштириб қўяқолинг».

ТОШКЕНТДАН йигирма чақиримча нарида сувнинг тозасини ичадиган, ҳавонинг мусаффосини симирадиган Байтқўрғон қишлоғи борлигини биларсиз, албатта. Номи мусиқавий, янгироқ. Байтқўрғон деганда, гўё чинни пиёла нозиккина чертилгандек, номаълум тордан ёқимли оҳанг таралгандек бўлади.

Байтқўрғоннинг бир тилими тилни ёрадиган Йўлдошполвон, Қорақўйбоши қовунлари ҳаммаёқда таърифланади. Уруғи қошлиқ олапўчоқ кўзивойлари пуштасида торсиллайди. Шафтолилари серсув, пўсти докадай юпқа. Ери бақувват. Пахтаси нуқул лўппак. Чигити ғарчча мой...

Энг муҳими, одамлари. Танти, тилло одамлар. Ҳар гапнинг бирида мақол келтирадилар. «Етти кечаю-етти кундузги ёмғирдан ёлиб ўтган сув яхши». «Даланинг кўкига одамнинг пўкига ишонма» дейди улар. Улар ғўзанинг авжини кўрганда «Пахтамиз бу йил эсларироқ» деган ташбеҳни ишлатадилар.

Меҳнаткаш, удда-бурро қишлоқ аҳли ҳақида, пахта илмида олий таҳсил кўрган академиклар билан бемалол мунозара қила олгучи донишманд деҳқонлар ҳақида мароқланиб ёзмасдан на иложим бор.

ФАРҒОНАЛИК дўстим «Колхозингиз нечук?» деб сўраб эди. Жавоб бераман: ночор эмас. Бақувват. Бизда коллектив хўжаликнинг тўқлигини ва шўхлигини, кучлилигини ва кучсизлигини, аввало, унинг йиллик даромадига қараб қиёс қиладилар. Колхозимиз узоқ йили салкам йигирма миллион сўм даромад туширди. Ўттиз бешинчи йилларда бунақанги даромад ширин орзугина эди. Демак, байтқўрғонликлар 1959 йилда чакки ишламабдилар.

1960 йилда-чи? Бунга ўйланиброқ жавоб қилган дуруст.

Бултур колхоз бўшанглик қилди десак инсофдан бўлмас. Умуман, «бўшанглик» тамғасини энг ночор колхозга ҳам босиб бўлмайди. Сунъийроқ, ёпишмайдиган сўз. Олти ой ёз жиққа терлаб ишлаган хўжаликка шундай дейиладиган бўлса, унинг бутун истироблари, ҳаяжонлари инобатга олинмаса, кўнгил ўксийди, тўғри бўлмайди.

Колхозимиз 1960 йилда ҳам ютди, ҳам ютқазди. Гўшт, сут, тухум, жун тайёрлаш ва сотиш планларини адо этгани, пиллада олдига ҳеч кимни туширмагани, Тўхта Абдуллаева, Балиқ Чермонқулов, Раҳимбой Юсупов, Абдурраҳмон Юсупов, Мажид Қаюмхўжаев бошлиқ пахта бригадаларининг маррага шитоб билан боргани — ютуғи бу. Халқ роса кўтарилиб берди — янги йил киргунча пахта йиғди.

Лекин кўнгилнинг бир чети хира...

Колхоз жами йигирма миллиондан ошириб наф кўриши керак эди — ҳозирча қўлга киритгани эски пул билан 15.932.000 сўм. Даромад камайди. Бунинг ўрнини-ўринсиз сабаблари кўп.

МЕН бир юз эллик кундан бери шу қишлоқдаман. Унинг тузини ичдим. Одамлар билан таништдим. Хўжалигининг сирри амолини ўргандим.

Илгари редакция командировкаси билан қишлоққа чиққан кезларим колхозларнинг фақат йиллиқроқ томоларини, сиртингина кўриб кела берган эканман.

Мен яшаётган колхоз нега бултур пойганинг бошида боролмади? Ё ҳаво паст келди, фақат шунинг учунми? Тўғри, кўклам анча ланж бўлди. Лекин табиат нинг димоғ-фироғига қараб, омад келишини кутиб ўтиришга бизнинг ҳаққимиз йўқ. Мичурин бобо айтганларидек, биз табиатдан эҳсон кутиб туролмаймиз. Ундан ундириб олиш бизнинг бурчимиздир.

Колхоздаги 11 пахтачилик бригадасидан бештасигина планини тўлдирди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Тўхта Абдуллаеванинг ишбилармонлиги, куйинчаклиги, миришкорлиги бўлак бригадаларда ҳам бўлганида эди собда бўлгандан кейин, узумга ким қарарди? Токларни кўрсангиз раҳмингиз келади. Улар дуруст ҳомток қилинмади, бағазга кўтариб қўйилмади, қиш ичи кўмилмади — ўғайдан беш баттар. Шу токзорлар соҳибкорлар ихтиёрига топширилса, узумнинг ҳақиқий хўжайинлари топилса, бирнинг ўн бўлиши аниқ.

Сабзавот бригадалари ихтисослаштирилса қалай бўларкин? Чунончи, маккажўхори, полиз, шоли бригадалари алоҳида-алоҳида қилиб тузилса. Ўн хил экинни бир-кайига эплаш амри-маҳол.

Сабзавотчиликдаги рақамлар ярим-ёрти. Дастлабки якунлар кўнгилсиз. Экинларнинг бажарилиш процентлари, картошканики 27,4, полизники 38, карамники 40, помидорники 56,6, сабзиники 4,2, пиёзники 33, бодрингники 27 процентлигини кўриб ажабланасан. Абдужалил Алметов бригадаси 29 тонна уруғ экиб, 19 тонна картошка кавлаб олибди. Ҳар килоси эски пул билан 2 сўм 43 тийинга тушибди. Тошкент областидаги пешқадам хўжаликлар гектар бошига 1200-1300 центнер картошка етиштирсаю, бу бригада ақалли уруғлигини ҳам чегириб ололмаса. Қизиқ-а!

Маҳсулот таннархлари паст-баланд. Бир центнер картошканинг таннархи Размиддин Ихлосов бригадасида эски пул билан 44 сўм 30 тийин, Маҳмадали Султонов бригадасида 87 сўм 30 тийин, Нуриддин Валиев бригадасида 99 сўм 40 тийин, Маҳамад Исҳоқов бригадасида 105 сўм 10 тийин, Абдужалил Алметов бригадасида 243 сўм 50 тийин бўлибди. Бир колхознинг ичидаги бир ҳосилда шунча катта фарқ борлигини кўрганингдан кейин беихтиёр ўйлайсан: ҳа, биз тежамли эмасмиз, ҳисоб-китобимиз пухтамас.

Узумчиликда ҳам рақамлар бири-бирига тескари. Жўра Тўлабоев бригадасида ҳар гектардан 101 центнер узум олингани чоғда, Ваҳоб Каримов бригадасида 58 центнер, 21-бригадада 34 центнер, 15-бригадада 26 центнер, 11-бригадада 20 центнер олинган. Чугурчиқ талади дейдиган бўлсак, чугурчиқ унча кўп учрани ҳам йўқ. Учган бўлганда ҳам бир хил талади-ку. Ё токларимиз ёшми? Йўқ. Айни гуж-гуж узум қилаётган пайти.

Эгасиз уй файласи бўлади. Қаровсиз боғ қарийди. Деҳқончилик ҳам шунга ўхшаган. Экин — яхши қараганники.

Бир куни мен нима учун бригадалар ўртасида мутаносиб йўқ, нима учун, сабзавот пахта билан узум эвазига тирикчилик қилаётир деб сўраб эдим, менга: «Қўйнидан тўкилса қўнжига-да» дедилар. Шу гап мантиқан тўғрими? Йўқ. Бир одам иккинчи бир одам ҳисобига яшамаганидек, бир бригада ҳам иккинчи бир бригада ҳисобига кун кўрмаслиги шарт. Ҳар бири ўзининг аравасини ўзи тортсин.

Рост, колхознинг ҳамёни битта. Бол арилар уяларига асал қуйганлари каби, колхозчилар ҳам тиришиб-тирмашиб топганларини умум омборга тўкадилар. Лекин тақсимотга гал келганда, шахсий манфаатдорлик бўлишини, илғорларга устама ҳақ тўланишини, лавашанглардан эса бекорчи чиқим ундириб олинишини талаб қиляпти ҳаёт.

КОЛХОЗНИНГ бағри кенг, мураккаб хўжалик. Ана шу азиз хонадонни деб гоҳ ҳузур-ҳаловатингдан воз кечасан, уйингни тарк этасан, иш тиғиз вақтда меҳмон-изломни ҳам, тўй-ҳашамни ҳам йиғиштириб қўясан.

Жонингни жабборга бериб ишлаганингдан кейин бундоқ нашъали ҳордиқ чиқаришга, бутун инсонийликдан, барча нафосатдан баҳра олишга ҳақлисан, ўртоқ. Афсуски, бир чеккаси Байтқўрғон, бир чеккаси Оққум, бир чеккаси Коммунизм участкаси, бир чеккаси Охунбобоев даласи бўлган Хрушчев номли колхозда назардан четда қолибди бу иш.

1960 йилда йўқ сабзавотга 121.523 сўмлик учта сабзавотхона, фақат иш ҳақигагина 49.900 сўм тўланган қўйхона, яна нима балолар, минг-минг сўмлик отхоналар, бостирмами, чала сигирхонами қурилибдию, лекин колхоз клубларини кўз кўргудай қилиб жиҳозлашга, қишлоқ аҳлининг баҳри-дилини очишга бирор ўн минг сўм ҳам раво кўрилмабди. Клуб, қизил бурчак, кутубхона, радиолаштириш эҳтиёжларига атиги 5600 сўм харж қилиш мўлжалланибди. Ахир, қишлоқ маданиятини бунақа «раис садақаси» билан кўтариб бўлармишми! Сиёсий кўр одамгина халқ маишатидан пулни қизғаниши, санъатдан, китобдан, маънавий бойликдан мавзу очилганда «бошимни огритма» деб фақат отхонани ўйлаши мумкин.

Шаҳардан, қишлоқдан олисда, зангори тоғлар тубида Оққум деган жой бор. Колхоз бултур шу ерга данғиллатиб қўйхона солди. Лекин қўйни деб қўйчивонни унутишди. Қўйчиларнинг бошпаналари йўқ. Қартайган қўйбоқар менга: «Ўзимизни чақиб қўйяпмиз. Гапларимни оқизмай-томизмай энг катта бошлиққа етказ. Савоб бўлади» деди.

АСРИМИЗ буюк кашфиётларга, техника мўъжизаларига бой. Унинг шарофати билан белимиз бақувват бўлиб қолди. Биргина бизнинг колхоз 217 та қишлоқ хўжалик машинасига, асбобускунасига эга. Бу — илгариги бир МТСнинг ганиматидан хийли зиёд. Бироқ, бизда техникадан ётсираш илдизи таги билан қирқиб ташланган эмас. Картошка қазиш машиналари дала бетини кўрмади ҳисоб. Ўнта сут соғиш агрегати «музлатиб» қўйилган. Токарлик дастгоҳлари миқ этмай турибди. Машиналарнинг баъзиси чўлоқ-мўлоқ. Мурувватлари йўқ. Эссиз, эссиз увол пуллар, занглаётган темирлар...

Колхоз раисининг механизация бўйича инженер ўринбосари бўлмаганлиги ақлга сиғмайдиган ҳол эмасми? Битта-иккита сушилкани ҳам эплайолмаган колхозни бут рўзғор деб бўладими! Арзимаган бир винтга ҳам РТСга югуриб елиб юрсанг, алам қиларкан кишига.

Техника ремонтини танага яхшилаб ўйлаб кўрмоқ вақтидир. Ремонт баҳоси ҳаддан ташқари баланд. Ўшовидан тўшови қиммат. РТС колхознинг МТСдан 30 минг сўмга сотиб олган С—80 тракторини озмас-кўпмас, нақ 49 минг сўмга тузатиб берди. Қарийб бир миллион сўмни техника ремонти емоқда.

Колхознинг темир қонуни бор, у қишлоқ хўжалик артели Уставида моддама-модда кўрсатилган. Устав коллектив мулкнинг дахлсизлигига таров. Шундай экан, нега баъзан шариатнинг йўли кўп деб Устав моддаларисиз иш тутамиз? Колхоз бир йил ичидаёқ 198.928 сўмини чекка-чеккадаги ёлланма кучларга — «пул ишловчиларга» инъом қилди. Ҳолбуки унинг ўз усталари пойтешаларини ишлатолмай юришибди-ку.

Колхознинг ихчамлаштирса бўладиган тармоқлари анча. Бир ўзида иккита баҳайбат винохона. Улар бир-бирига қўшилса, гараж камаймасмиди, ҳисоб-китоби пухта бўлмасмиди. Штат ортиқчаликлари кўп — 28 ўрнига 43 қоровул шақилдоқ чалиб юрибди.

Колхоз — Сорочинск ярмаркасимас. У савдо-сотиқдан кўра, нуқул ишлаб чиқариш билан машғул бўлгани, ўзумни бир тупкага олиб бориб «ким ошди» қилгандан кўра, «фалончи колхоз мусалласи» деб олисларга жар солгандан кўра, пахтадан, мевадан, сабзавотдан холис даромад қилгани дуруст. Ҳар ер, ҳар ерда, боринг-ки, ҳатто неча минг чақирим масофаларда ҳам дўкон очиш хайрли ишмикин? Битта колхозга 35 тадан ошиқ кўрмана дўконнинг нима даркори бор. Қўшалоқ-қўшалоқ тегирмонларни, жувозларни йириқлаштирса бўлмайдими?

Чайқовчилик авж олган жойда давлатнинг дўконидан кейин, иккинчи ўринга қўйилиши, умумдавлат, умумхалқ манфаатларига мос план тўлдирилмасдан туриб, маҳсулот аввало «командировка» қилиниши шубҳасиз. Ўзимбўларчилик касали худди шунда бошланади. Хавотирли касал. Дарҳол эми топилмас экан, унинг бошқаларга юқиши, безгакдек хуруж қилиши гап. Негаки, биз ҳали майда эҳтиросдан, ҳисчалардан тамомила қутилганимиз йўқ.

ИККИ оғиз гап планлаштириш ҳақида. Партиямиз қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни қўйидан планлаштиришга мақбул деб сабоқ бериб келяпти. Амалда-чи? Ундаймас. Колхозларда мутахассислар, плановиклар йўқлигини пеш қилиб, йил бошидаёқ тепадан қиёсий ишлаб чиқариш ва экиш планлари кесиб берилади. Унинг бир нуқтасини ўзгартириб кўринг-чи. Балога қоласиз.

Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхоз ўтган йили ўзича, қўйидан планлаштириб иш тутиб, ҳамма экин-тикинини кўнглидагидек қилиб олди. Колхоз раиси Туроб Нормуҳамедов колхознинг ўзи планлаштиргани, ихтиёри ўзида бўлгани хосиятли эканини айтяпти. Шундай қилганда, кўр-кўрона ишламайсан, фойдали-фойдасиз ларини синамасдан туриб, бежо қадам босмайсан.

Бири катта, бири кичик бўлса ҳам, одамга беш бармоқ бирдай керак. Уни бир хилда кўради киши. Минг афсуски, колхозлар таъминоти, эҳтиёжи масаласига келганда бунинг тескариси. Қайси раисинг қўли узун бўлса, қайси раис бир неча унвонли бўлса, ҳамма нарсанинг қуюғи —машина ҳам, бинокорлик материаллари ҳам, дори ҳам, ҳатто кунжара ҳам бошда уники. Колганини, суюгини эса бундайроқ колхозларнинг раисларига узатадилар. Ташриф буюришларда ҳам шундай.

Назаримда, энди чиройли дўппиларни оқсоқроқ колхозларга кийгизиш керак. Негаки, пешқадамлар киядиган тўпиларини кийиб олдилар. Ҳали асраб қўйган янгилари ҳам оз эмас.

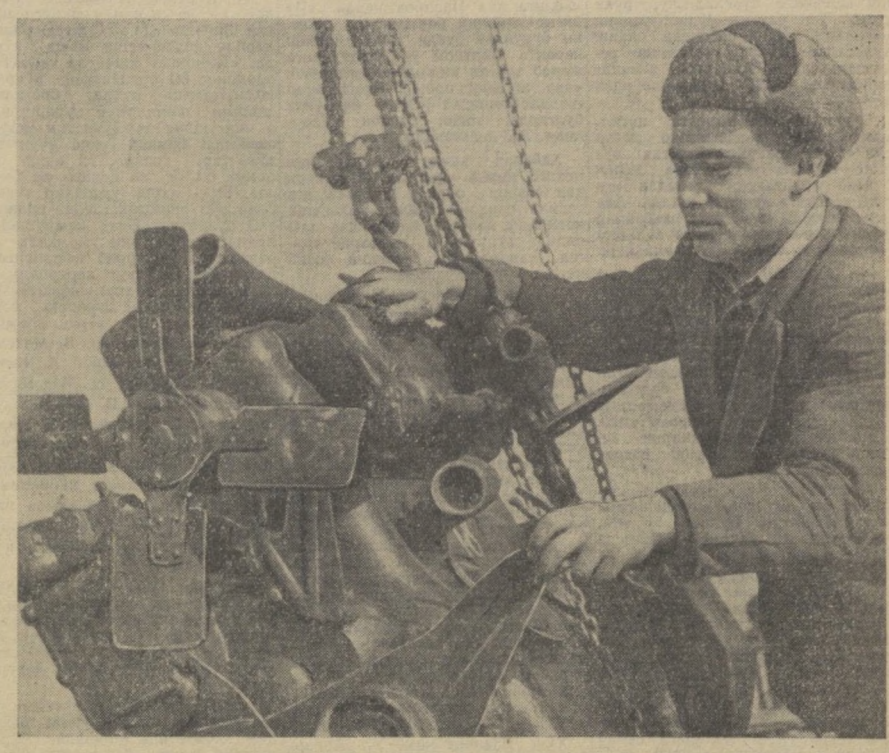
Биз колхоз партия ташкилоти секретарини раисинг ўнг қўли деймиз. Бош устига. Хўжаликнинг бир ёғини правление тебратса, бир ёғини партком тебратади. Лекин секретарнинг қўлидан берадигани йўқ. Бирон масалани раиснинг рағбатисиз ҳал қилолмайди. Узоқ-яқиндан келганлар колхоз тупроғига қадам қўйишлари биланоқ, даставвал раиснинг саломатлигини сўрайдилар. Райкомнинг секретари ҳам, ДОСААФ вакили ҳам, лектор ҳам, район газетасининг муҳаррири ҳам, илмий ходим ҳам, меҳмон-излом ҳам... Ажабланманг. Ҳамма ишни шахсан раис битиради-да...

* * *

БАЙТҚЎРҒОН! Шинаванда, ҳушовоз, яккахон қишлоғим, сенинг умрбод мафтунингман. Сени, қаймоқ юзимни, ширин сўзимни соғинганимда, сенинг бахмал ғўзаларингга, пушти боғларингга хумор бўлганимда хиргойи қилишим, ўзимча, қалбингга аллаларида жўшиб-жўшиб куйлашим аниқ.

Тиниқ жамолингни кўриб бир марта,
Жаннатдан ҳам воз кечганим рост.
Узоқ-яқиндами, ишда, сафарда
Меҳринг билан яшайман, холос.

Байтқўрғон қишлоғи
1961 йил, январь.

Баҳорга 27 та «универсал», 25 та сеялка ремонтдан чиқарилиши керак. Янгийўл районидаги Сталин номли колхоз механизаторлари ана шу шарафли вазифани бажариш учун қунт билан меҳнат қилмоқдалар. Тракторчи Абдураҳим Рашидов КПСС Марказий Комитети Пленуми шарафига бошланган мусобақага қўшилиб, «Универсал» тракторини муддатидан 10 кун олдин ремонт қилишга аҳд қилди. СУРАТДА: А. РАШИДОВ.

И. Глауберзон фотоси.

КОММУНИСТИК МЕҲНАТ ФЕРМАСИ

Кундузи кенг яйловни кезиб чарчаган қўйлар кечаси қўрада тунади. Бироқ, чироқ ёниб ўтирган чўпонлар уларнинг ҳол-аҳволидан ҳамиша хабардор.

Қўралар кечалари гавжум бўлади. Чўпонлар давра қуриб янги газета ва журналлар ўқийдилар, радио тинглайдилар, шахмат-шашка ўйнаб, маданий дам оладилар.

Бош чўпон Коржов Жўраев СССР Олий Советининг яқинда бўлиб ўтган олтинчи сессияси ҳақида, мамлакат халқ хўжалигини 1961 йилда ривожлантириш плани тўғрисида сўз бошлаганда ҳамма уни диққат билан тинглади. Совхоз партия ташкилоти коммунист Коржов Жўраевни ўз отарига агитатор қилиб тайинлаган. Жўраев чўпонларни мамлакатимиз ҳаётида бўлаётган янгиликлар билан кунда хабардор қилиб туради. Суҳбат мазмунини совхоз ишлаб чиқариши билан боғлаб гапириб, чорвадорларнинг меҳнат ғайратини тобора оширади.

Тимирязев номли совхозда ўртоқ Қанглибой Майлибов мудир бўлган ферманинг чўпонлари мол туёғини кўпайтириш, қўйларни семиртириш ва чорва маҳсулдорлигини оширишда юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар. Шунингдек, улар яйловларда маданий ҳаёт кечириш, сиёсий билимларини ошириш ҳамда зооветеринария фани ютуқлари ва илғор тажрибаларни амалга оширишда намуна кўрсатмоқдалар.

Чорвадорлар ана шу намуналари эвазига коммунистик меҳнат фермаси деган юксак номни олишга муяссар бўлдилар. Феврал ойида ҳозир 16.000 бош қўй боқилмоқда. Булардан дастлабки қўзилар олина бошлади. Чорвадорлар бу йил ҳар юз бош совлиқдан бултурги 115 ўрнига 120 тадан қўзи олиш учун курашмоқдалар.

Эрта қўзилайдиган совлиқлар ажратилиб, алоҳида боқилмоқда. Шунингдек совлиқларнинг қўзилаш муҳлатига қараб ем-хашак рациони белгиланди. Қўраларда керакли дори-дармон ва зооветеринария асбоблари қозирлаб қўйилди.

Чорва қишловини ҳар жиҳатдан нуқсонсиз ўтказиш, давлатга энг яхши қорақўл терилари топшириш — коммунистик меҳнат фермаси ходимларининг диққат-эътиборида турибди.

Ю. ЮНУСОВ,
«Қизил Ўзбекистон»нинг Самарқанд область мухбири.

120 малакали механизатор

НАВОИЙ. («Қизил Ўзбекистон» мухбири). Шаҳар механизация билим юртини яқинда 120 киши битириб чиқди. Малакали ёш механизаторлар Навоий, Конимех районларидаги колхоз ва совхозларга, қўшни Самарқанд областининг Пахтакор, Нарпой районларига доимий ишга жўнаб кетдилар.

Аралаш емни кўпайтирайлик

Ҳозирги вақтда емларнинг биологик жиҳатдан самарали бўлишини таъминлаш вазифаси уларни витаминлар, антибиотиклар ва микроэлементлар билан бойитиш орқали ҳал қилинди. Витаминлар, антибиотиклар ва микроэлементларнинг роли шундаки, улар ичак ва қоринда зарарли микрофлорани йўқотиб, организмда биосинтез учун зарур бўлган рибофлорин, биотин каби фойдали микрофлорани кўпайтиришга ёрдам беради.

Озуқа рационига оз миқдорда антибиотикларни (биомицин, терамицин ёки пенициллин) қўшиш молларни тез семиртиришга, ҳайвонлар ва паррандаларнинг касалланиши ва нобуд бўлишини кескин камайтиришга имкон беради.

Рига аралаш ем заводи бойитилган аралаш ем ишлаб чиқаришни биринчи бўлиб бошлади. Саноатда бойитилган аралаш ем билан боқиш натижасида қишда сигирларнинг сути 19 процент кўпайди, бузоқларнинг бир кеча-кундуздаги семириши одатдагидан 20 процент ва бўрдоқига қўйилган чўчқаларнинг семириши 28 процент ошди.

Ҳайвонларнинг организми учун В-12 витамини ёки террамицин катта аҳамиятга эга. Жўжалар ва чўчқа болаларини В-12 витамини бериб боқиш орқали тез ўстириш мумкин.

Озуқабоп террамицин аралаш емга 2-4 процент ҳажмида, яъни бир тонна емга 20-40 килограмм солиб тайёрланади.

Аралаш емнинг биологик қимматини ошириш проблемасини Ўзбекистонда ҳар ойда 25-30 тонна маҳсулот берадиган озуқабоп терамицин цехи қуриш йўли билан ҳал қилиш мумкин. Ана шундай қилинса, ҳар ойда минг тоннага яқин бойитилган аралаш ем ишлаб чиқариш мумкин бўлади.

Терамицин цехини қуриш марказий аралаш ем лабораториясини ташкил этишни талаб қилади. Бундай лаборатория антибиотиклар, микроэлементлар ва витаминлар билан бойитилган ем ишлаб чиқаришни назорат қилиши керак бўлади. Аралаш ем лабораторияси қишлоқ хўжалик ҳайвонлари ва паррандаларининг барча турлари учун бойитилган аралаш ем рецептини ишлаб чиқишда, аралаш емни бойитиш учун маҳаллий хомашё кидиришда, шунингдек республика районларидаги тупроқнинг минерал составига қараб қўшиладиган микроэлементлар нормасини белгилашни ўрганишда Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик фанлари академиясига яқиндан ёрдам берган бўлур эди.

Аралаш емнинг биологик қимматини террамицин қўшиш билан ошириш ташқари унинг составига витамини пичан уни киритиш ҳам мақсадга мувофиқдир. Дуккакли ўсимликлар (беда) дан олинадиган витаминли пичан уни оқсил ва витаминларга бой бўлади. Агар аралашмага бундай ун қўшилса, озуқанинг қиммати янада ошади.

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик илмий-текшириш институтининг маълумотларига қараганда, витаминли пичан унидан аралаш ем тайёрлашда фойдаланилса, ем-хашак сарфини 10-15 процент камайтириш мумкин бўлади. Шундай тақдирда ҳам аралаш ем бериб боқилган ҳайвонлар одатдагидан 10-15 процент тез семиради, жўжаларни қиш даврида боқиш учун кетадиган харажат 7-8 бор камаяди. Витаминли пичан уни солинган аралаш ем қиммат витамин концентрати ўрнини боса олади.

Ҳозир қўйлар учун витаминли пичан уни солинган аралаш ем тайёрлаш рецепти ишлаб чиқилган. Бундай ем бериб боқилса, қўйлар кунига 140-170 грамм семиради, совлиқларнинг сути 25 процентгача кўпаяди.

Пичан унининг озуқа жиҳатидан қимматлилиги асосан бу ун тайёрланадиган ўтда тўйимли моддалар ва витаминларнинг қанчалик кўплигига боғлиқдир.

Пичан унида каротин, протеин ва минерал моддалар кўп бўлиши керак. Пичан унини бедадан тайёрлаш мақсадга мувофиқроқдир.

Кўк бедадаги каротинни сақлаб қолиш учун уни офтобда қуритиш мумкин эмас. 1960 йилда витаминли пичан уни тайёрлаш учун беда тайёрлаш тажрибаси шуни кўрсатдики, совхозларда кўк беда офтобда қуритилгач, унинг ҳар килограммидаги каротин 10 миллиграммдан ҳам камайиб кетган. Шунинг учун ҳам бедани ўриб олиш пайтида оловда қуритишни ташкил этиш керак.

Совхозларда беда олов ёрдамида қуритилмас экан, бундай бедадан витаминли ун тайёрлаб бўлмайди. Шунинг учун ҳам беда етиштириш ва аралаш ем учун пичан уни ишлаб чиқариш вазифасини бевосита Ўзбекистон ССР Галла маҳсулотлари министрлиги зиммасига юклаш ва бу министрликка зарур миқдорда суғориладиган ер ва ишлаб чиқариш қувватларини ажратиб бериш мақсадга мувофиқдир.

Планга мувофиқ 1961 йилда витаминли пичан унидан фойдаланган ҳолда 140 минг тонна аралаш ем тайёрланиши лозим. Бунинг учун эса 7 минг тонна пичан уни керак бўлади. Шунча миқдорда пичан уни олиш учун 8-10 минг тонна беда пичани етиштириш керак.

Беда 4 марта ўриб олингандагина гектаридан 160-200 центнер ҳосил олинишини кўзда тутиб, республика Галла маҳсулотлари министрлигига 670 гектар ер ажратиб бериш зарур.

Қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг вазифаси озуқа базасини мустаҳкамлашдан илғор усулларини ишлаб чиқаришга кенг жорий этиш асосида етти йилликнинг учинчи йилида қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини тез ривожлантириш учун зарур шарт-шароитни вужудга келтиришдан иборат.

С. МИРЕЦКИЙ,
Ўзбекистон КП Марказий Комитети қишлоқ хўжалик бўлимининг инструктори.

ШУДГОРЛАШ ИЛҒОРЛАРИ

Карл Маркс номли колхознинг Боли Бегимов бошлиқ йиғриклашган трактор-далачилик бригадаси шудгорлашни Пойариқ районида биринчи бўлиб тамомлади. 17 иш кунида 610 гектар ер 28-30 сантиметр чуқурликда ҳайдалди. Шудгорлашдан олдин ҳар гектар ерга 8-10 тоннадан маҳаллий ўғит солинди.

Механизаторлардан Т. Эгамов, С. Аҳмедов, Х. Эшбоев ўртоқлар 80-90 гектардан ерни шудгор қилдилар. Улар шу кунларда ер ҳайдашда бошқа бригадаларга ёрдам бермоқдалар.

А. ЮСУПОВ.

* * *

Сабзавот ва картошка етиштирувчи Калинин районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзолари бу экинларнинг янги ҳосили учун пухта замин ҳозирламоқдалар. Механизаторлар астойдил ишлаб, шудгорлашни муваффақиятли тамомладилар. Эртаги картошка ва сабзавот экиладиган 750 гектар ер чуқур ҳайдаб қўйилди. 1800 метр узунликдаги суғориш шохобчаларн тозаланди.

А. АБДУМУТАЛОВ.

И Н Т И Л И Ш

Акбаржон ака колхоз идорасидан кайфияти бузилиб чиқди. Шундай пайтлар ҳам бўлади: киши кайфияти бузилади-ку, руҳи тетик, ўзи бардам бўлиб, узоқни кўзлайди, аччиқ сабоқдан яхши хулосалар чиқариб, эртанинг режасини олади. Акбаржон аканинг кайфияти ҳозир худди шундай эди.

Тўғри, колхоз маррага интилмоқда. Маррага интилиш деган сўз «план бажарилди» деган сўз эмас. Шунинг учун бўлса керак бундай пайтларда тепадан «ҳа бўл, ҳа бўл!» кучайиб кетади. Ана шу «ҳа бўл, ҳа бўл»да раҳбарлар ҳамма резервларни ишга солишга киришиб, қизишиб ҳам олишади.

— Комбинат катта, неча минг киши ишлайди, колхозни оталикка олгансиз, ёрдам ёрдамдек бўлсин-да!.. Ачитиб гапираётганлигимиздан хафа бўлманг. Буни, биринчидан, яқинлигимиздан, иккинчидан бизга огирлигидан айтаётгандирсиз. Ахир, юборган ёрдамчиларингиз бир хил ишламаётир. Тўғри, беш бармоқ баравар эмас, аммо, меҳнатда бармоқларни баравар қилиш учун кураш сиздек кишиларнинг иши..,

Акбаржон ака колхоз активларидан ана шундай «нордон»гина гаплар эшитди. Бунинг устига, комбинатдаги кечаги мажлисда Назиров яна тузлади.

«О, оғир, айниқса шу кунларда шароит оғирлашди, тезроқ ўзингни ўнглаб, ишни юритириб юбормасанг, қаттиқроқ қоқилишинг турган гап». Акбаржон ака шуларни хаёлидан ўтказиб, ёрдамчиларнинг ётоқхонаси томон қадам ташлади. У, катта кўчага тушиши билан муздек шамол иморат орқасида беркиниб ётгандек тўғри унинг юзларига келиб урилди-да, бурнини ачитиб, бўйнини ялаб, ўзини ичкарига олди. Акбаржон ака ҳаво янада совуганлигини, ҳалигина беозор эсиб турган шамол изғиринга айланганини энди сезди, қулоқчинини қаттиқроқ бостириб олди.

Ҳавонинг қовоғи осилиб кетибди. Атроф қоронғи. Узоқ-узоқларда юлдуздек йилтираб турган лампочкалар ҳар замонда биллвар-билинмас қимирлаб қўярди.

Осмон атрофга бир-икки тиғ тортиб юборди-да, тўрт-беш дона йирик томчи ташлади. Акбаржон ака «яна иш хуржин бўладиганга ўхшайди», дейишга ҳам улгурмаган эдики, осмоннинг кўз-ёши тўкилди. Кўчадаги ягона киши қадамини каттароқ ташлаб, бир зумда илгарилаб кетди...

Эртасига шаҳарга, комбинатга қайтиб тушган Акбаржон ака цехларни айланиб, кишилар билан суҳбатлашиб, мажлис чақирди. У, комбинатда иш дуруст кетаётган бўлса ҳам фабрика, цех раҳбарлари билан жиддийроқ гаплашиш, колхозга ёрдам қонқарсиз бораётганлигининг сабабларини аниқлаб, бамаслаҳат режа тузиш ниятида эди. Ундан кейин Назиров масаласи. Бу муҳимроқ, ундай деса, ҳозир муҳим бўлмаган иш йўқдек.

Парткомнинг кенгайтирилган мажлисига фабрика, цех раҳбарларидан ташқари, комбинат бўлимларининг бошлиқларини, касаба союз комитетининг раҳбарлари чақирилди. Мажлис қизғин ўтди. Колхоздаги аҳвол, комбинатдан пахта теримига борган айрим кишиларнинг интизомсизлиги ҳақида аччиқ-аччиқ гаплар айтилди, йўл қўйилган ва қўйилаётган камчиликларнинг тузатиш йўллари тўғрисида фикрлашилди. Пиллакашлик фабрикаси пахта йиғим-теримига ёрдам кўрсатишда хато йўлга ўтиб олгани қаттиқ қораланди, шу фабриканинг 2-цехи бошлиғи Умаров нотўғри йўл тутаётганлиги кўрсатилиб, бунинг олди олинмаса, унинг масаласи махсус муҳокама қилиниши айтилди.

...Колхозда бир ҳафта туриб қайтган Акбаржон ака хурсанд эди. У, идора ёнида бош инженер Бурхоновни учратиб кўришар экан биринчи гапи шу бўлди:

— Ишларимиз юришиб кетди!

Бурхонов сезди: партком секретари ишдан ниҳоятда мамнун бўлгандагина «ишларимиз юришиб кетди» иборасини ишлатарди. Шундай бўлса ҳам савол ташлади:

— Хўш, аҳволлар қалай?

— Қалай эмас, қўрғошин! Ҳа, қўрғошиндек мустаҳкам. Нормасини бажармаётган киши йўқ. — Акбаржон ака шундай деди-ю, ўз навбатида савол ташлади:

— Хўш, буёқдаги ишлар дурустми?

— Дуруст. Йиллик планни мўлжаллаган кунимизда бажарсак бас.

Йўл устидаги сўз узоққа бормади, улар ажралишиб, икки томонга йўл олишди. Акбаржон ака Назиров яна тузлади.

Аъзам Назировнинг номи комбинатдагина эмас, областда ҳам кенг тарқалган. Бу, меҳнатга муҳаббат, бригада аъзоларининг бирдамлик билан ишлаши туфайлигина келиб чиқди.

Москва—Сортировочная депосининг коммунист ва комсомолларининг ватанпарварлик ҳаракати бошланганини эшитган тўқувчилик бригадасининг бригадири Назиров аввал шерикларига маслаҳат солди. Бригада аъзоларининг ҳаммаси: «янгича, коммунистчасига меҳнат қилиб, коммунистчасига яшаймиз» деган қарорга келишди.

Шу кундан бошлаб яхши ишлаб келаётган бригадада яна ўзгариш сезилди: кучга куч, гайратга гайрат қўшилди. Тез орада комбинатда биринчи бўлиб бу бригадага коммунистик меҳнат бригадаси номи берилди.

— Бу йигитнинг шижоатига, ақл-идрокига тан бермасдан илож йўқ, — дейди ҳамма вақт комбинат директори ўртоқ Муҳамедов. — У, ҳозир 1961 йил ҳисобига эмас, 1962 йил ҳисобига ишлаяпти. Бу йигитнинг бир ўзи ўтган 1960 йилда пландан ташқари 20 минг 25 метр шойи газлама берди. Бу, 6675 аёлимизни кийинтирди, деган сўз...

Партком секретари янги қурилаётган улкан цехларни айланиб юрар экан, қулоғи остида Назировнинг шу сўзлари жаранглаб кетди.

— Партком Акбаржон Қозоқов, — деган эди у охирги пунктия йиғилишида — ютуқ рақамларини келтиришни яхши кўради: «Комбинат ишчи ва хизматчиларининг 60 процентдан кўпроғи коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун курашмоқда. 5 минг киши коммунистик меҳнат зарбдори номини олиш учун тер тўкаётир, ҳозир 372 киши бу номни олган ва ҳоказо, ва ҳоказо». Бу— яхши, ўртоқлар. Аммо, буни кўп эшитдик, лекин силжиш кам бўляпти. Биз коммунистик меҳнат ҳаракатини умумхалқ ҳаракатига айлантириб юборишимиз лозим. Бунинг учун корхонамизни коммунистик меҳнат корхонасига айлантириш учун курашни бошлаб юборишимиз керак. Комбинатдаги О. Мўйдинов, В. Митенова, М. Гороховецкая, А. Баженова, Х. Миллер, И. Мадаминов, Р. Елистратова, В. Локтева, М. Қодирова, Т. Олимова каби юзлаб илғорларимизнинг тажрибасини кенг ёйиш билан умумхалқ ҳаракатига муносиб ҳисса қўшишимиз мумкин. Буларнинг ҳаммаси партия бюроси ва унинг секретари ўртоқ Қозоқовнинг жонажон иши бўлиши керак.

Янги цехларни айланиб чиқаётган партком секретари Назиров ачитиб-ачитиб сўзласа ҳам ҳақ гапни айтади. У, олтин йигит, энг аввал шу йигитнинг тажрибасини кенг ёйиш лозим, деган қарорга келди.

... Биз янги йил арафасида ўртоқ Қозоқов билан унинг бежирим кабинетида учрашдик. У телефонда гаплашаётган экан. Трубкани жойига қўйиб, изоҳ берди:

— Жданов номли колхоздан телефон қилишди. Пахта тайёрлаш планини бажаришибди. Ҳосилнинг 14 процентини бизнинг комбинат коллективи терибди. Бунинг устига, бугун комбинатимиз ҳам йиллик планни бажарди. Пландан ташқари 120 минг метр ипак газлама чиқардик.

Қозоқов бироз сукут қилди-да, шодланиб деди:

— Бу йил ҳар томонлама мукаммал янги цехларимиз ишга туширилади, шундан кейин комбинатнинг меҳнат корхонаси номини олиш учун курашни бошлаб юборамиз.

Эшикдан бир йигит кириб келди. Унинг кўзларидан, сўзларидан, юриш-туришидан ўт чақнар, юксакликка интилишга аҳд қилган азаматга ўхшар эди. Биз унинг Аъзам Назиров эканини пайқадик.

Ҳа, олов йигитлар. Назировлар сафи кенгаяверсин! Бундай кишилар билан тогни талқон қилиш ҳам мумкин...

Воси МАҲКАМОВ,
Исмоил ТЎХТАСИНОВ,
«Қизил Ўзбекистон» мухбирлари.

Марғилон ипак комбинати.

ТИНЧЛИККА ТАҲДИД ҚИЛАЁТГАН ХАВФ

НЬЮ-ЙОРК, 8 январь. (ТАСС). 7 январда СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари ва СССР нинг БМТ ҳузуридаги доимий вакили В. А. Зорин Хавфсизлик кенгашининг раиси элчи Умар Лутфига мактуб юбориб, Бельгиянинг Конгога қарши янги агрессиячилик ҳаракатлари натижасида тинчликка ва осойишталикка таҳдид қилаётган хавфни қараб чиқиш учун Хавфсизлик Кенгаши чақирилишини талаб қилди. Мактубда бундай дейилади:

«Ҳурматли раис жаноблари,

Конго Республикасидан олинаётган маълумотларга кўра, кейинги вақтда Бельгиянинг Конгога қарши янги агрессиячилик ҳаракатлари рўй берган. Шу билан бирга Бельгия ҳукумати Руанда-Урунди васийликдаги территориясининг халқаро статусини қўпол суратда бузиб, васийликдаги территориядан Мобуту қуролли шайқаларининг Киву вилоятидаги Конго миллий армияси қисмларига, яъни Конго Республикаси қонуний ҳукуматини қўллаб-қувватлаётган қисмларга қарши уруш ҳаракатларини ташкил этиш учун фойдаланмоқда.

БМТ бош секретарининг меморандумида ва бош секретарнинг махсус вакили элчи Дайялнинг докладларида келтирилган маълумотларда ҳам таъкидланишича, Бельгия маъмурлари Мобуту қуролли шайқаларининг васийликдаги Руанда-Урунди территориясидан ҳужум қилишларини ташкил этишда бевосита қатнашиб, бу шайқалар ихтиёрига самолётлар, ҳарбий ва хизматчи ходимлар, юк машиналари бериб қўйганлар ҳамда Руанда-Урунди территориясидан бу ҳарбий қисмларни Конго қонуний ҳукуматига содиқ бўлган Конго миллий армияси отрядларининг орқа томонига кўчириш учун фойдаланишга рухсат берганлар. Бельгиянинг Конго Республикасига қарши ошкора қуролли интервенциясидан ва Руанда-Урунди васийликдаги территориясининг халқаро статусини қўпол суратда бузишдан иборат бўлган бу ҳаракатлар Букаву районида жиддий қуролли тўқнашувларга, Руанда-Урунди билан Конго ўртасидаги чегара орқали отишмаларга сабаб бўлди, бунинг натижасида қурбонлар бўлди.

Раис жаноблари, 4 январдаги ўз мактубимда мен Бельгия ҳукуматининг Руанда-Урунди васийликдаги территориясидан Конго Республикасига қарши агрессив ҳаракатлар учун фойдаланаётганлиги муносабати билан вужудга келган аҳволнинг ғоят хавфлилигига ҳамда ҳақиқий аҳвол тўғрисида БМТ бош секретаридан батафсил информация олиш зарурлигига, шунингдек Бельгия ҳукуматидан бу масала юзасидан тегишли изоҳ беришини дарҳол талаб қилиш зарурлигига Сизнинг эътиборингизни жалб этган эдим.

Бироқ Хавфсизлик Кенгаши аъзолари ҳанузгача Бельгия ҳукуматидан зарур изоҳларни олганларни йўқ. Айни вақтда Конгодан олинаётган хабарлар Бельгиянинг Конгога қарши агрессив ҳаракатлари тўхтатилмаганлигини кўрсатиб турибди, аҳвол ёмонлашиб бораётир, бу эса шу районда тинчлик ва осойишталикка таҳдид қилаётган хавфни янада кучайтирмоқда.

Шу муносабат билан, Совет ҳукуматининг топшириғига мувофиқ, Сиз, раис жаноблардан, Бельгиянинг Конгога қарши янги агрессиячилик ҳаракатлари ҳамда Руанда-Урунди васийликдаги территориясининг халқаро статусини қўпол суратда бузиши натижасида тинчлик ва осойишталикка таҳдид қилаётган жиддий хавфни қараб чиқиш учун мумкин қадар тезроқ Хавфсизлик Кенгашини чақиришингизни сўрайман».

Хавфли меҳмонлар

ЛОНДОН, 8 январь. (ТАСС). «Таймс» газетасининг хабарига қараганда, «Поларис» ракеталари билан қуролланган Америка ядро сув ости кемаларидан Шотландиядаги Холи-Лох базасига биринчи бўлиб 5600 тоннали «Жорж Вашингтон» кемаси боради.

Бу кема ядро сув ости кемаларига хизмат кўрсатиш учун мўлжалланган «Протей» сузувчи базаси якорга келиб турганидан кейин бир неча ҳафта ўтгач, март ойининг охирларида бу ерга келади.

КЕННЕДИ АҚШ ПРЕЗИДЕНТИ ДЕБ РАСМИЙ РАВИШДА ЭЪЛОН ҚИЛИНДИ

ВАШИНГТОН, (ТАСС). АҚШ конгресси сенат ва вакиллар палатасининг қўшма мажлисида Жон Фитцжеральд Кеннедини навбатдаги тўрт йил учун АҚШ президенти қилиб расмий равишда эълон қилди.

Кеннеди ва у бошчилигидаги ҳукумат 20 январь куни маҳаллий вақт билан туш пайтида ўз вазифаларини бажаришга киришади.

В. А. ЗОРИН ХАВФСИЗЛИК КЕНГАШИ ЧАҚИРИЛИШИНИ ТАЛАБ ҚИЛДИ

□ □

КУБА ХАЛҚИ ХУШЁР

ГАВАНА, 8 январь. (ТАСС). Кеча Куба бош министрининг канцеляриясн расмий тарзда хабар қилдики, мамлакатнинг ҳаво чегараси шимол томондан учиб келган самолётлар томонидан яна бузилди. Бу самолётлардан бири Пинар—Дель—Рио вилоятида, иккинчиси эса, Эскамбрай тоғи районидаги Лас—Вильяс вилоятида парашютларда қўпгина миқдорда қурол-яроғ ва ҳарбий анжом ташлади. Бу қурол ва анжомлар контрреволюцион шайқалар учун мўлжалланган эди. Бироқ, самолётдан ташланган ҳарбий материаллар халқ милицияси ва армия солдатлари қўлига тушди.

Гавана матбуотининг хабарига қараганда, Куба хавфсизлик органлари етти контрреволюционер-террорчини қамоққа олди. Улар Америка элчихонасининг ёрдами билан Гавананинг турли районларида бомба ташлаш билан шуғулланганлар. Хавфсизлик органлари Гаванадаги уйлардан бирида террорчилик ишларини амалга ошириш учун бомба ишлаб чиқарадиган ҳақиқий фабрикани ҳам топдилар. Бу ерда кўп миқдорда портловчи моддалар ва бошқа ҳарбий материаллар топилди.

Портловчи моддалар Американинг «Дюпон» фирмасида тайёрланган ҳамда террорчиларга АҚШ марказий разведка бошқармаси билан боғланган агентлар томонидан етказиб берилган. Қамоққа олинган террорчилар революцион трибунал судига берилди.

«ТИНЧ» ДАМ ОЛИШГА!

Н. Меламед чизган расм.

ИШЧИЛАР, ЎҚИТУВЧИЛАР, ВРАЧЛАР ТАЛАБИ

КАПИТАЛ МАМЛАКАТЛАРИДА ЗАБАСТОВКАЛАР

Англия. Лондон аэропортидаги ремонтчи ишчилар иш ҳақининг оширилишини талаб қилган ўз ўртоқларининг ишдан бўшатилишига қарши норозилик юзасидан забастовка бошлаганликлари муносабати билан 5 январь кечқурун Англиядаги «Бритиш юропиен эйруэйс корпорейшн» авиатранспорт компаниясининг бирорта самолётя учмади.

Франция. Париж университети ўқитувчилари, техника ва хизмат кўрсатувчи ходимларининг икки кунлик забастовкаси забастовка қатнашчиларининг галабаси билан тугади. Забастовкачилар маъмурият томонидан ушлаб қолинган декабрь ойи иш ҳақини олмагунча ишга чиқишдан бош тортдилар. Университет дирекцияси забастовкачилар талабини қабул қилишини хабар қилди.

Япония. 6 январда Токиода 5 касалхонанинг врачлари ва медицина ҳамширалари ишни тўхтатдилар ва қисман забастовка эълон қилдилар. Тиба префектурасида 11 касалхонанинг медицина ходимлари забастовка қилдилар ёки норозилик митингларида қатнашдилар. Забастовкачилар иш ҳақининг оширилишини ва меҳнат шароитининг яхшиланишини талаб қилмоқдалар. Токио ва мамлакатнинг бошқа шаҳарларидаги нўпгина касалхоналарда Қизил Крест жамияти медицина ходимларининг Япония федерацияси ва бошқа касаба союз ташкилотлари томонидан ташкил қилинган ва забастовкачиларга хайрихоҳлик юзасидан митинглар бўлиб ўтди. (ТАСС).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

10 ЯНВАРДА

12.00 — **Концерт** (Куйбишев район Пионерлар уйининг ҳаваскорлар тўгараги қатнашчилари иштирокида). 12.50 — **«Барабанчининг тандири»** номли бадиий фильм. 19.00 — **«Ҳовлимиз болалари»** (киноҳикоя). 19.20— **«2-сон Крокодил»** (катта ёшдагилар учун мультипликацион фильм). 19.30 — **Сўнгги ахборот.** 19.50 — **КПСС Марказий Комитети Пленуми шарафига** (ўзбек тилида). 20.05 — **Ватан ва партия ҳақидаги қўшиқлар.** 20.35 — **«Кеҳин бурилиш олдида»** номли киноповесть.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 10/I да эрталаб **Маскарад**, 11/I да кечқурун **Трубадур**.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 10/I да эрталаб **Оқпадар**, кечқурун **Ҳамза**.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 12, 13/I кеч соат 7 яримда **Ўзбек ашула ва рақс ансамблининг концертлари**. Билетлар сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Цирнда арча»**, РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Ю. В. Дуров** қатнашади. Томошалар кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда бошланади.

КИНО

Янги Гулливер — «ВАТАН» (эрталаб соат 10-20 минутда).

Шовқин-суронли кун — «ВАТАН» (кундуз ва кечқурун).

Достигаев ва бошқалар — «МИР» (кундуз ва кечқурун); «ДРУЖБА» (кеч соат 5, 7, 9 ва 10 да).

Алекса Довбуш—СОБИР РАҲИМОВ номли, НАВОИЙ номли, «ЕШ ГВАРДИЯ», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Тирилиш (I-серия) — «ИСКРА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Қалъа сири — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 9 яримда), «ДРУЖБА» (кундуз 12, 2, 4 кеч 6 ва 8 да), «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб 10 ва 11-45 минутда).

Алибобо ва 40 ҳароқчи—«ДРУЖБА» (эрталаб соат 11, кундуз 1 ва 3 да).

Синдбоднинг еттинчи саёҳати — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 3 да).

Биринчи имтиҳон (эрталаб соат 10 да). **Боғанч** (эрталаб 11 ва кундуз 12 да) — «СПУТНИК».

Иблис билан учрашув, Авлиё Норген байрами — КИНОЛЕКТОРИЙ.

1961 йил 19 январь кундуз соат 4 да, В. И. Ленин номли Тошкент давлат университети география факультетининг илмий совети мажлисида (К. Маркс кўчаси, 35-уй, 176- аудитория)

А. Г. Трестман

география фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Дарё оқимини табиий-географик шароитга қараб ҳисоблаш методи» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация билан университет кутубхонасида танишиш мумкин (Куйбишев кўчаси, 10-уй).

1961 йил 19 январь кундуз соат 12 да, Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг илмий совети мажлисида (Гоголь кўчаси, 98-уй 45-аудитория) қуйидагилар қишлоқ хўжалик фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

А. Султонов: «Ўзага солинадиган органик-минерал ўғитларнинг эффективлиги» деган темада.

М. В. Александров: «Пилла қобиғидаги табиий хусусиятлар, функциялар ҳамда қуритиш ва сақлашда уларнинг ўзгарувчанлиги» деган темада.

Диссертацияларр билан институт кутубхонасида танишиш мумкин

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

снёсий иқтисод кафедрасининг доценти вазифасида ишлаш учун (ўзбек тилида)

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — 30/I гача. Ҳужжатларни тақдим қилиш учун адрес: Тошкент шаҳар, К. Маркс кўчаси, 32-уй, кадрлар бўлими.

УРТА ОСИЁ АЭРОГЕОДЕЗИЯ КОРХОНАСИГА

Тошкентда ишлаш учун: **топография черчениеси учун тажрибали чертёжник техниклар ва тажрибали русча машинистка**

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Халқобод кўча, 8-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин

«АГРОЛЕСОПРОЕКТ»ГА

лойиҳалаш-тадқиқот ишларини олиб бориш учун ирригатор инженерлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Кафанов кўчаси, 54-уй.

ШАХМАТ

ЁДИДАН ЧИҚИБ ҚОЛИБДИ

Тошкент биринчилиги учун финал мусобақаларнинг биринчи икки турида кечиктирилган партиялар давом эттирилган куни қизиқ воқеа юз берди: мастерликка кандидат Харламовга қарши қора доналар билан ўйнаган тажрибали биринчи разрядли Шибанов бутун ўйин давомида яхши мудофаа чоралари кўриб, рақибига устунликка эришиш имкониятини бермади. Ўйиннинг олтинчи соати тугай деб қолганида натижа—дуранг бўлишига томошабинларда шубҳа қолмаган эди. Бироқ Шибанов 60-юришни қилиш учун вақти тамом бўлаётганига қарамай ўйлаб «ётибди». У 59-юришни қилувди ҳамки, соатининг кичик байроқчаси тушиб кетиб, вақтнинг тугаганлигини кўрсатди. Шахмат кодексига асосан унга ноль ёзилди.

Шу куни Шибанов Полянскийга ҳам ютқазди. Шамсиев Шварцманни ва Полянскийни енгди. Курдин-Ҳожибеков ва Горев-Харламов учрашувлари дуранг бўлди.

Кеча мусобақанинг навбатдаги учинчи тури ўйналди.

М. МУҲИТДИНОВ,
мусобақанинг бош судьяси.

ДЎСТЛИК РАМЗИ

Бундан бир йил муқаддам сокин Нил ёқасида қудратли портлаш овози эшитилди. Шу ердаги тоғ бағрига қўйилган 30 тоннали портлатгич 20 минг тоннали харсангни даст кўтариб ташлаган эди. Портлаш юз берган ерга одамлар ёпирилишди. Бир лаҳзада бу ерга қудратли совет техникаси етиб келди. Бу — Бирлашган Араб Республикасининг Миср районида бунёд этилаётган ва ҳозирги замонниг энг йирик гидроэнергетика иншоотларидан бўлган Ассуан тўғони қурилишининг бошланиши эди.

Садди-аль-Олий деб ном олган Ассуан тўғони — араб халқининг асрий орзуси, чунки бу тўғон чўл бағридан бирданига 800 минг гектарга яқин серҳосил ерни захматкаш халқ қўлига топшириш имконини берарди. Хозирги вақтда БАРнинг Миср районидаги 25 миллион аҳолига бор-йўғи қишлоқ хўжалигида фойдаланилаётган 2,4 миллион гектар ер тўғри келади. Жон бошига ҳисобланганда 0,1 гектарга ҳам бормайди. Ана шу ер араб халқини боқади. Бугина эмас, янгидан барпо этилаётган саноат учун зарур асбоб-ускуналар ва аҳоли эҳтиёжига кетадиган саноат молларини чет элдан харид қилиш учун чет элга чиқариладиган пахта, гуруч каби экинларни ҳам шу ерга экади. Шуларни ҳисобга олсак, миллионларча арабларнинг Садди-аль-Олий қурилишига қай даражада умид боғлаганини пайқаш қийин эмас.

Бироқ Ассуан тўғонининг аҳамияти қисқа муддатда экин майдонини беқиёс кенгайтириш билангина чекланмайди. Бу тўғон Араб Республикаси миллий саноатининг жадал суръатлар билан ривожланишига, мамлакат экономикаси ва маданиятининг юксалишига кучли туртки ҳам бўлади. Шундай бир фактни келтириш ўринли: тўғон ёнида қуриладиган гидроэлектростанция ҳозирги вақтда район эҳтиёжидан 10 баравар ортиқ электр қуввати ишлаб чиқарар экан. Шу боисдан, «Аль-Жумҳурия» газетаси бу юксак тўғон қурилишининг аҳамияти ғоят буюкдир, чунки у ҳозирги вақтдаги иқтисодий революцияга, истиқболдаги иқтисодий тараққиётимизга мустаҳкам асос бўла олади» деб ёзди.

Ниҳоят, Ассуан тўғони қурилиши Бирлашган Араб Республикасини империализмнинг иқтисодий исканжасидан тўла озод этиш ва мустақиллигини мустаҳкамлашда кенг имкониятлар яратиб беради, бу эса араб халқи учун ғоят муҳимдир.

Шунга қарамай, араб халқи бу муҳим қурилишга аввал киришолмади. Чунки у индустриал жиҳатдан юксалган мамлакатларнинг иқтисодий ва техника ёрдамига муҳтож эди. Шу мақсадда Араб Республикаси мадад сўраб Ғарб давлатларига мурожаат қилди, бироқ улардан рад жавобини олди. Бу табиий бир ҳол эди. Заиф ва муҳтож мамлакатга сиёсий тобеликдан холи бўлган ёрдам кўрсатиш империализм учун ёт нарса.

Шундан сўнг БАР ҳукумати Совет Иттифоқига мурожаат қилди. Совет Ҳукумати ўш араб давлатининг илтимосини қондирди: совет мутахассислари ишлаб чиққан Ассуан тўғони лойиҳасини тақдим этди.

Садди-аль-Олий жаҳондаги энг йирик гидротехника иншооти бўлади. Нил узра қурилаётган бу тўғоннинг энг баланд ери 111 метрга соҳилларга яқин қисмлари 40-50 метрга етади, тўғоннинг узунлиги 5 километрга боради, қалинлиги эса, тахминан 1200 метр Юксак тўғон 130 миллиард кубометр сув сиғадиган сунъий сув омбори яратиш имконини беради. Бу ҳозирги вақтда дунёдаги энг йирик сув омборларидан бири бўлади.

Янги сув омбори Миснинг экин майдонларини учдан бир қисмга кенгайтиради, далаларни сув билан таъминлайди, ҳосилни 20 процент кўтариш имконини беради. Натижада БАРнинг Миср районида тайёрлайдиган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари 50 процент ортади.

Тўғонда қуриладиган гидроэлектростанция йилига 10 миллиард киловатт соат электр қуввати ишлаб чиқариши мумкин. Бундай қудратли энергетика базаси Миср саноатининг катта одимлар билан ривожланишига, Бирлашган Араб Республикаси маданияти ва экономикасининг юксалишига кенг йўл очиб беради.

Бу қурилиш Нил дарёсида кемалар юришини ҳам тартибга солади ва сув транспортининг янада ривожланишига ғаъсир кўрсатади.

Ассуан тўғони қурилишидан тежаладиган маблағ туфайли Миснинг миллий даромади 35 процентга ортади. Буларнинг ҳаммаси совет халқларининг араб халқига кўрсатаётган дўстона кўмаги оқибатидир.

Бизнинг давлатимиз Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқларининг самимий ва беғараз дўстидир. СССР бу халқларнинг ўз миллий мустақиллигини мустаҳкамлаш ва миллий экономикани юксалтириш учун олиб бораётган курашига кўмаклашишни ўзининг интернационал бурчи деб билади.

Ассуан тўғони қурилишида совет ва араб халқлари ўртасида бир йилдан бери давом этаётган ҳамкорлик — Совет Иттифоқининг олижаноб миссиясига ёрқин гувоҳдир.

СССР Бирлашган Араб Республикасига юксак тўғон қурилишининг ажойиб лойиҳасини тақдим этишдан ташқари тўғоннн тўла қуриб биткагунча иқтисодий ва техника ёрдами кўрсатиб туришга розилик берган. Совет Иттифоқи ва БАР ўртасида имзоланган битимга мувофиқ, СССРдан Араб Республикасига асбоб-ускуналар, машиналар ва бошқалар юбориб турилади. Қурилиш харажатлари ва асбоб-ускуналар ҳақини БАР 12 йил муддатда, ҳар йили 2,5 процентдан тўлаши мумкин. Агар Ассуан тўғони қурилишининг харажатлари саноат ва қишлоқ хўжалигининг бир-икки йиллик даромади билан қопланишини ҳисобга олинса, Совет ҳукуматининг БАРга кўрсатаётган ёрдами нақадар беғараз экани кўзга яққол ташланади.

Садди-аль-Олий қурилишининг бошланганига бир йил бўлди. Қазиш ишларининг ҳажми минглаб кубометрлар билан ўлчанади. Қудратли бульдозерлар моторининг наъраси, Урал паҳлавонлари — «ЭКГ-4» маркали электр экскаваторларнинг гуруллаши узоқ-узоқлардан эшитилади.

Совет мутахассисларидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Слепуха, Клементьев, Енисеев ва бошқалар гидротехника қурилиши соҳасида ўзларининг бой тажрибаларини араб дўстларига ўргатмоқдалар ва қурилиш қўламини янада кенгайтирмоқдалар. Улар Нил жиловланадиган ва Миср фаллоҳига дон, нур ва қувонч келтирадиган кунни яқинлаштириш учун жадал ишламоқдалар.

Совет ва араб халқлари ўртасидаги ҳамкорлик Ғарбдаги баъзи бировларга ёқмаяпти, албатта. Шунинг учун улар ҳар қадамда бу дўстона ҳамкорликка нифоқ солмоқчи бўладилар, ўзларининг сийқаси чиққан услубларини қўлламоқдалар: гўё бу ҳамкорлик туфайли БАР «коммунистик таҳдид» хавфи остида қолган эмиш.

Ассуан тўғонининг иккинчи навбат қурилиши муҳокама қилинган вақтда колонизаторлар ҳовлиқиб қолишди. Тўғон қурилишини тугаллаш ишида «кўмаклашиш»га истак билдириб, улардан таклиф устига таклиф тушди. Бироқ, бу найрангни яхши тушунган БАР ҳукумати уларни рад этди.

Қоҳирада чиқадиган «Роз-аль-Юсуф» журнали Ассуан тўғонининг иккинчи навбат қурилиши муносабати билан Ғарб давлатларининг айёрона ҳатти-ҳаракатларининг сабаби ҳақида гапирганда бундай деб ёзади: «...Ғарб мамлакатлари Ассуан тўғони БАР билан Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги мустаҳкам дўстликнинг абадий рамзи бўлиб қолишини англаган эдилар, бу эса уларнинг кўнглига ғулғула солган эди».

Дарҳақиқат, Садди-аль-Олий совет ва араб халқлари дўстлигининг рамзи бўлиб қолади.

Р. ИСКАНДАРОВ.

Редактор И. РАҲИМОВ.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: ТОШКЕНТ, «Правда Востока» кўчаси 26 уй

КОММУТАТОР — 26334, 33262. Редакция бўлимларининг телефонлари: партия турмуши — 33469. Пропаганда — 33469. Саноат ва транспорт — 29-005. Совет қурилиши — 34780. Қишлоқ хўжалиги — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34524. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005. Секретариат — 31226. Эълонлар — 28142.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Узбекистоны Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси

Р 00429. Нашр. Б. 8.